श्री.
श्रीशाहुरा
ज पदाभोजभ्रम
राचि १ चेतसा वि
श्वातमजस्य मुद्रे
या राघवस्य
विराजते

तरी स्वारांचा विचार सत्वरच होऊन येईल, असें असतां चोपदार कशास बैसवावें ? येकादो रोजीं स्वार येऊन पोहोचतील. तरी तुम्ही राजश्री स्वामीस विनाति करून मारनिलेकडे चोपदार बैसले आहेत, त्यांस उठऊन नेणें. मारनिलेस उपद्रव न येई तो अर्थ करणें. अनमान न करितां चोपदार उठवणें. रा छ १५ जिलकाद बहुत काये लिहिणें हे विनाति. (मोर्तबसुद)

(30) Raghuji Bhosale asks Vishwanathbhat to induce Shahu Chhatrapati to withdraw the Chopdars from Jivarao Mohite's house The soldiers will in a day or to be sent. Chopdar is a servant walking in front of the king & a Swar is a mounted soldier.

——

No 31 श्री ८ जिल्हेज

साबाजीचा शिक्का मार्ग. शुद्ध १०।१६६९

व मोर्तब अष्टपैलू तिरेघी नवंबर ३०, १७४७

राजश्री नारो अनंत कमाविसदार दिमत रा। विश्वेनाथ वैद्य

॥ श्री ॥ कर्यात भुगौऊ गोसावी यासी.

रघुवीर चर दा। अखंडित लक्षुमी आलंकृत्य राजमान्ये स्नो। साबाजी

णी तत्पर सा भोसले दंडवत सुरुसमान आर्बैन मया आलफ, मौजे

बाजी भोसले. मजकूरचे पटीबा। रसद व पाटील असें घेऊन हजूर

निरंतर येन, या कामास मावळे आसामी, १ हरिबाजी नाईक जमातदार तोती किले भागदूर यांसि, शिवाय खुराख रा। ३ तीन देणे. जाणीजे, ता। छ ८ माहे जिल्हेज बहुत काये लिहिणें. (मोर्तबसुद)

बार रुजू दफतर सेनासाहेब.

(31) Sabaji Bhosle asks, Naropant Gadre, agent of Vaidyas, of Bhugaon to come early with Rasad and Patil of the place. In P. D. Vol 20, a photo of Sabaji's handwriting & seals is given

---

१० जिल्हेज

No 32 श्री मार्ग. शुा १२।१६६९

डिसेंबर २, १७४७

चिटी माहाल जामदारखाना दिमत राजश्री सेनासाहेबसुभा सुा समान आर्बैन मया अलफ. राजश्री विस्वनाथभट वैद्य यांजकडे सरकारची कडी सोन्याचीं सुमार १२ बारा होतीं, तीं मारफात मल्हारपंत दिमत गणोबा नाईक कोलटकर, सदरहू बारा कडीं सरकारांत पावलीं. छ १० माहे जिल्हेज.

---

(32) This is a receipt given by the Jamdar officer of Raghuji Bhosle that twelve golden rings (कडीं) were received from Vishwanathbhat Vaidya through Ganoba Naik Kolatkar.

---

१४ जिल्हेज

No 33 श्री मार्ग. वद्य १।१६६९

डिसेंबर ६, १७४७ नक्कल

शके १६६९ प्रभवनाम सवत्छरे मार्गसीर वद्य प्रतीपदा तदिनीं राजश्री विस्वनाथ भट वैद्य यांसि रघोजी भोसले सेनासाहेबसुभा सुा समान आर्बैन मया व अलफ. तुम्हांपासून घेतलें कर्ज रुपये १३०५९॥ तेरा हजार साडेयेकूणसाठ, यांसि व्याज दरमाहे दरसदे रुपये २ दुवोत्रा प्रों करार केले असे. जाले मुदतीचें व्याज व मुदल हिसेब करून देऊन. छ १४ जिल्हेज. हें खत लिहोन दिलें सही.

---

(33) This is a copy of the conveyance deed, passed between Vishwanathbhat Vaidya and Raghuji Bhosle of a sum of Rs. 13059 and annas 8, at 2 Rs. interest p. c. p. m.

No 1 श्री अ. श्रा. १६६३
जुलै १७४१

यादी जमा कारकुनी प्रो बीड–आंबड सु॥ इहिदे रु. २०० वजा गु॥ सदाशिवभट दिक्षित परभारें रु॥ १००. बाकी येणें रुपये १००. इसनेचा यैवज येणें आसे रु॥ २००

आदा सन इसनेंत

१०० श्रावण अधिक

६१ शालजोडी रा॥ बाजीपंत गु॥ दामले.

२५ शाल गु॥ गणोबानाा नि॥ गोपालबा.

१० नारायेण जोशी गु॥ बाजीपंत ब नातवर.

४ गु॥ पांडबा लश्करांत घेतले. रु॥ ५ पैकीं वजा माहुलीस घेतला रोख १, बाकी.

१००

४९ सन इसने पैकीं आदा गु॥ गोपालजी बाबा, हवाला गोविंद नरहरी साबणे मा॥ नारोपंत पोतनीस

१४९

बाकी० फाजील येणें ४९, सन इसने पैकीं आदा.

(1) This gives the yearly pay of the clerk who was working in the district of Beed Ambad. The table of Adhik months given in वैद्य द. पु. खं. १ was useful in determining the date of the paper.

No 2

छ १५ मोहरम
श्री पौष वद्य ११।१६६९
जाने ५, १७४८

राजश्रियाविराजित राजमान्य राजश्री बालंभट (व) विश्वनाथभट वैद्य स्वामी गोसावी यांसी.

पो॥ बाळाजी बाजिराव प्रधान नमस्कार विनंती उपरी. येथील कुशल जाणोन

स्वकीये कुशल लिहित जाणें. विशेष संक्रमणाचे तीळशर्करायुक्त थैली पाठविली असे. ते घेऊन उत्तर पाठविलें पाहिजे. रा छ १९ मोहरम *बहुत काये लिहिणें हे विनति.

---

*पुढील मजकूर नानासाहेबांच्या हातचा.

(2) Nanasaheb Peshwa sent to Vaidya brothers the sugar-coated sessamum [तिळगुळ) of Sankrant.

No 3 श्री २४ मोहरम

रघुजीचा शिक्का मोर्तब पौष वा॥ १०।१६६९

अष्टकोनी दुरेघी यावर आहेत जाने १४, १७४८

राजश्री कृष्णाजी रामचंद्र दिमत राजश्री विसाजी रघुनाथ गोसावी यासी.

दा। अखंडितलक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये स्नें॥ रघोजी भोसले सेनासाहेबसुभा दंडवत सुहूर सन समान आर्बैन मया आलफ. तुम्ही उमेदवार होता. कामाचे मर्दाने पाहोन तुम्हांस चिरंजीव राजश्री मुधोजी भोसले यांची सिकेनिविसी सांगोन पाठविले आहे. इमानें इतबारें स्वामीसेवा करीत जाणें. तुम्हांस वेतन सालिना रुपये १००० येक हजार केलें आसेत, घेऊन साहेब कामकाज करणें. जाणिजे छ २४ मोहरम *बहुत काये लिहीणें. (मोर्तब सुद)

---

*पुढील अक्षर रघूजीचें.

(3) The appointment of Vishwanathbhat Vaidya as Sikkenavis of Mudhoji Bhosle, is mentioned in this letter. His agent was Krishnaji Ramchandta.

No.4 श्री २५ मोहरम

रघूजीचा शिका व मोर्तब पोष वद्य ११।१६६९

अष्टकोनी दुहेरी पत्रावर आहेत. जाने. १५,१६४८

राजश्री विसाजी रघुनाथ वकील गोसावी यांसी

अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्नों रघोजी भोसले सेना साहेब सुभा दंडवत. उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीय लेखन करीत जाणें. विशेष प्रांत मकडाई येथील कमावीस तुमच्या मारफातीनें सांगितली, त्यासी माहाली आमल बसऊन राजश्री शामजी फुलाजी आले. त्यासी तीर्थस्वरूप राजश्री राणोजीबावा

यांच्या सनदेचा करार द्यावयाचा होता, त्याजबदल मशारनिले तुम्हांकडे पाठविले आहेत. तरी मामलितीच्या सनदा कुली पाठऊन देणें. मकडाईचा मामला राजश्री सिवभट साठे यांच्या मारफातीनें करून रसदेचा अैवज तुम्हांस देविला. तरी आधीं आधीं मशारनिलेच्या हवाला सनदा करून अति सत्वर मार्गस्त करणें. जबानी सविस्तर सांगतां कळो येईल. जाणिजे. रवाना छ २९ माहे मोहरम. *बहुत काये लिहिणें हे विनंती (मोर्तब सुद)

* पुढील मजकुर रघुजींचे हातचा

The revenue collection work of Prant Makadai was given to Shamji Phulaji at the request of Vishwanathbhat but as the territory belonged to Ranoji Bhosle, he had to receive the rasad Raghuji therefore asked Vishwanathbhat to give to Shamji, the written documents of the terms of Rasad Shiwabhat Sathe had already paid the Rasad amount to Vishwanathbhat who had therefore no reason to detain Shamji any longer.

No 5 श्री माघ शु. ५ १६६९
जाने २३ १७४८

श्रीमंत राजश्री बालंभट बाबा व ता। राजश्री विश्वनाथ बाबा
स्वामीचे सेवेसी.

विनंती सेवक राघो बलाल भोगले मुक्काम रामटेक कृतानेक सां। नमस्कार. विनंती येथील क्षेम ता। माघ सुध ५ पंचमी चंद्रपुराहून रामटेकास दाखल जालों. तेथील वर्तमान, येक महिना चार दिवस श्रीमंताजवळ होतो, रा। रघुनाथजी देशमुख व आपण यैसें होतो. चांदे सर जालें, रा। नीलकंठ-शाहाराजे बलालपुरीं ठेविले, चांदियाचा सुभा कृष्णाजी नारायेण, बिंबाजी वंजाल यांजकडे देवगडीं होते, त्यांस दिल्हा. किल्यांत ठाणें आपलें बसविलें रा। जानोजी भोसले यांची रवानगी बंगाल्यास जाली. वस्त्रें दिलीं. रा। मुधोजी भोसले यांस पटवणें दिल्हें. त्यांची बिदा केली. रा। रघुनाथभट पटवर्धन हे रा। मुराराऊ निंमळकर यास घेऊन चांदियासि आले होते. त्याच दिवसीं रा। बऱ्हाणशाहा राजे व रामाजी नाईक, जानीभाई वगैरे

देवगडची मंडळी बिदा केली. त्यासमई जानीभाई व यादोजीपंती देशमुख व देशपांडिये रामटेक परगणियाची आज्ञा काये ? श्रीमंती उत्तर दिले की, तमाम वतनें खालसा केलीं. कलंबेस्वर व उमरड वामनाजी देशपांडीये ऐसें पुरातन तेवढे त्यास देणें. वरकड तमाम खालसा केलीं. त्याजवरी देशमुखाची रदबदल यादोजीपंतानें केली. कीं, देसमुखीची कमाविस त्यांचे हातें घ्यावी. त्याप्रमाणें कबूल केलें. मी यादोजी पंताजवळ विचारिलें, त्यांहीं उत्तर दिल्हें कीं, तुमचें काम होत नाहीं. त्याजवरी मी श्रीमंतास विचारलें कीं, साहेबी देशमुखाच्ये वाटेनें तुमची वाट, ऐसें आज पावेतो म्हणा, त्यास आज्ञा काये ? श्रीमतीं उतर दिले कीं, वैद्य येतील तेव्हां वाट होईल, तुम्ही जाणें. फडनिसीचें वतन पाचसे बमये नविसिदें केलें. आपण आले तरी बरें आहे, नाहीं तर आपणास काये आज्ञा करावयाची ते केली पाहिजे. उत्तर येईल त्याप्रमाणें वर्तणूक करीन. तुम्हांकडील ऐवज येत नाहीं, म्हणून स्वामींनें लिहिलें, तरी नारोपंतनाना जवळ रुा ३७९ पावणेच्यारसे रुपये दिल्हे, ते प्रविष्ट होतील. पेसजी तीनसे पाठविले त्याचें उतर आलें. दुसरे हिसेब नारोपंताजवळ समजावून देणें, त्यास दुसाला आज ता हिसेब समजाविला. त्याची नकल रा। मुलाजीपंत देशमूख यांजपासीं दिल्ही आहे. हें सेवेसी निवेदन करितील, मजला आज्ञा येईल तरी मीच सेवेसी येईन. येथें स्वामी आलिया वगळ कांहीं बरें नाहीं. आवघ्या कोकणस्तास श्रीमंत भाषण कारितात, तें पत्रीं काये ल्याहावें. महादाजीपंत फडनिविस म्हणालें कीं, फडनिसी दूर करून दुसरा ब्राह्मण पाठवितों, तेव्हां पनास रुये देऊन तूतें आहे सारखी आहे, पुढें काये होईल तें पाहावें. वरकड वर्तमान रा। नारोपंती लिहिलें आहे व रा। मुलाजीपंत स्वमुखें निवेदन करितील, त्यावरून विदित होईल. बहुत काये लिहिणें हे विज्ञापना.

राजश्री रामचंद्रपंत दाजीस सां नमस्कार विनंती. येनमानाच्या पत्रावरून इकडील वर्तमान कळों येईल. हे विनंती.

(5) Ragho Ballal Bhogale, Kamavisdar of Ramtek writes to Vaidya brothers in detail, what he found in the administration of Raghuji at Chandrapur Krishnaji Narayan and Bimbaji Vanjal were made the Subhedars of Chanda & Deogad respectively; Janoji was sent to Bengal. Mudhoji Barhansha Raje, Ramaji Naik,

Janibhai were also sent them Raghunathbhat Patwardhan and Surerao Yelabhya Narmalkar were brought at Chanda probably for some money. Raghuji was all along unsympathetic towards Kokanasthast in fall अवघ्या कोकणस्तास श्रीमंत भाषणें करितात. But he showed confidence in Vaidyas.

Torsurerao and Bumbaji Vanjal see V. D. vol 20,38,41

No. 6 श्री माघ १६६९ फे, १७४८

राजश्री बाळंभट व विश्वनाथ भट वैद्य गोसावी यासी—

दा॥ सकळगुण आलंकर्ण अखंडितलक्षुमी आलंकृत राजमान्य श्री बुवाजी नाईक कदम नामजाद किले गोपाळदुर्ग रामराम. विनंती उपरी. येथील कुशळ जाणऊन स्वकीयें स्वानंद लेखन आज्ञा केली पाहिजे विशेष. आपणाकडील कुशल वृत व बातमी बहुत दिवस कळो येत नाहीं. या करितां मुजरद जोडी आपणापासी रवाना केली आहे, तरी आपणाकडील कुशल वृत लेखन आज्ञा करून संतोषविलें पाहिजे वरचील दरबारची बोलीचाली व पेशवेयाकडील वगैरा साकल्य बातमी लेहून पाठविली पाहिजे. आपणाकडून बातमी लिहून आलेयावर हुजूर लेहून पाठवणें असावें, यास्तव जोडीची रवानगी अविलंबें केली पाहिजे. रा॥ मानाजी आंगरे सातारा येणार होते म्हणऊन वर्तमान कळों आलें तरी राजश्री मानाजी आंगरे ते जागा आले कीं नाहीं, राजश्री पेशवे कोणे जागा आहेत, साध्यांत वर्तमान आसेल तें लेहून पाठविलें पाहिजे. आपणाकडील तांदूळ जाऊन प्रविष्ट होणेयाकरितां बैल चिपळुणास रवाना केले आहेत. तिवरे घाटानें आपणाजवळ येऊन प्रविष्ट होतील. बहुत काये लिहिणें कृपा निरंतर असो दिली पाहिजे. हे विनंती.

(6) Bubaji Naik Kadam (Satum). an officer of Gopaldurg writes to Vaidya brothers to inform him of the political news of the Darbar. He wanted to know whether Manaji arrived at Satara and the whereabouts of the Peshwa He sent rice for them from Kokan to Satara.

No 7 श्री माघ १३६९
फे. १७४८

साष्टांग नमस्कार विनंती येथील कुशल जाणून स्वकीय कुशल लेखन करित गेलें पाहिजे. विशेष बहुत दिवस दरबारचें वर्तमान कांहीं कळत नाहीं. याजकरितां हलीं येथून रा। गणेश महादेव यास पाठविलें आहेत. याजबरोबरीं सविस्तर वृत्त लेहून पाठविलें पाहिजे. यानंतर शिर्के लष्कर घेऊन आले आहेत, याचा मतलब काय आहे तेंही वर्तमान लेहून पाठविलें पाहिजे. सर्वप्रकारें आपला भरवसा धरिला आहे. जें वर्तमान होईल तें आम्हांस वरचेवरी कळवीत गेलें पाहिजे. बहुत काये लिहिणें. कृपा लोभ आसो दिल्हा पाहिजे. हे विनंति.

Bubaji Kadam sends Ganesh Mahadeo to Vaidya to know what is the object of Shirke's coming with the army, in the Konkan.

No 8 श्री फा. शु. ५ । १६६९
फेब्रु २२।१।१७४८

राजश्री याविराजित राजमान्य राजश्री रामचंद्रपंत करकरे स्वामी गोसावी यासी.

सेवक महादजी कृष्ण व हरी कृष्ण साष्टांग नमस्कार. विनंती उपरी. येथील कुशल फाल्गुन शुध. पंचमी जाणून स्वकीय लेखन करीत असिलें पाहिजे. विशेष राजश्री रघोजी बाबांनीं रा। रामचंद्रपंता कडून नालबंदी देविली. त्यांणीं च्यार महिनें सेपनास राउतांनीं सेवा घेतली; परंतु यैवज न दिला. रा। बाबाही आले. चांदे पावेतों समागमें होतों. आनुकूल देणेयासि न जाहलें. पांचसे रुपये खर्चास गुदस्ता समागमें होते. सेपन्नास कर्ज खाऊन आलों. पुढें जावें तर पोटाचें साकडें जाणून रजा घेऊन घरास आलों. राजश्री वैद्य बाबांचे भेटीस न आलों. बाबांनीं लि।। म्हणून इकडे राहिलों. त्यांचे सार्थकता न जाली. कांहीं यैवज नालबंदीस येते, तर हजार दोन हजार यैवज दिल्हा असतां. चौहूंकडून गलाठा जाहला आहे. परस्तुत यावें तर हंगाम नाहीं. xx हंगामसीर येऊन रा। वैद्यबाबा समाजावीस येत होते. दर्शन घेऊन पुढें कोठें धंदा करून. x x त्यासि त्यांचे येणें न जाहलें. ज्या प्रसंगास येत होते, तेव्हां ते बंगालियाल गेले. भेट न होती. आमचा प्रसंग यैसा जाहला आहे. आपणास कळावें म्हणून लि।। आहे. कृपा लोभ असा दीज हे विनंती.

(8) The affairs of Bengal were still on Raghuji's hand. Kane brothers, who had accompanied Raghuji for the Bengal compaign, describe why they had to return home, owing to the failure of the supply oi money by Raghuji last year. It seems Vishwanathbhat had gone to Bengal and hence the Kale brothers could not see him. They expected that he would make Raghuji to pay them the required·money.

No. 9 श्री फा. १६६१ मार्च १७४८

हिरोत्र मुंज व लग्न सुा समान आबैन मया व अलफ खर्च रुो

२४७॥।॥ खो कापड

१२ सुा जखापा कोबडा

२॥ खण पाटाउ १

९॥ अवरंगजबीं १

१२

१२२॥।≈॥ सुा गणेशपंत दामले

१०९॥। सुा गोविंद ना भुरे

२॥।≈ सुा रंगोबा ना देऊसकर

२४७॥।॥

१८ खो सोनें व रुपें सुा कृष्णा सोनार

१५ सोनें वजन ८८८१ येकून जानवीं व पवित्रकें

३ सो रुप्यें फणी करंडा पाटराकडी

१८

पाटाउ=रेशमी

(9) The thread ceremoney of Rambhat and the marriage of Bhikambhat took place about this month. This account gives the expenses incurred for जानवे, पवित्रक and फणीकरंडा required for the ceremonies.

No. 10 श्री फा. वद्य १।१६६९
मार्च ५, १७४८
नकल

रोखा शके १६६९ प्रभवनाम संवछरे फाल्गुन वद्य प्रतीपदा धनकोनाम राजश्री विसाजी रघुनाथ वैद्य यांसि रघोजी भोसले सेनासाहेबसुभा तुम्हांपासून घेतले रुा ८५०० साडे आठ हजार, यांसि व्याज दरमाहे दरसदे रुा २ दुहोत्रा प्रों व्याज सुधां हिसेब करून देऊन. जाणिजे. छ १४ रबिलोवल. हें खत लिहिलें. सही

(10) This is a coveyance deed passed by Raghuji to Vishwanathbhat Vaidya for Rs. 8500 at Rs. 2 p. c. p. m.

No. 11 श्री १९ रावल समान आर्बैन. ११
सिका फा. व. ५।१६६९
रघूजीचा मार्च ८, ।१७४८

आज्ञापत्र सेनाधुरंधर विश्वासनिधि राजमान्य राजश्री रघोजी भोसले सेनासाहेबसुभा ता मोकदमानी मौजे बोरगांव पा नांदगावपेठ सुहुर सन समान आर्बैन मया आलफ. मौजे राहाटगांवच्या सिवेवर आऊतें धरून सेतें करीत होते, त्यांसि तुम्ही त्यांचीं आऊतें घेऊन गेला कीं, जमीन आपले गांवची आहे. यैसी यासि आउतें न्यावयासि हरकत आहे यैसें नाहीं. तुमची सीव असेल तर तुम्ही कसबे मजकुरास जाऊन जमीदाराचे व हरदो गांवचे मोकदम यैसें मेळऊन सिवेचा कजिया फैसल करणें. दरम्यान राहाटगांवची सीव तुम्ही पंचाइतीनें तुम्हांकडे खरी जाली तरी उत्तम. नाहीं तरी जमीनीचा वहितप्रों पैका देणें येईल. यैसे समजोन लिहिल्याप्रों वर्तनुक करणें. जाणिजे. छ १९ माहे रबिलोवल. यांचें आऊत फिराउन देणें. या कामास जामूद पा आहे. यासि मसाला रुो १० दाहा देणें. हा मजकूर (मोर्तब सुद).

+ जरूर गरज.

(11) This Shows the compromising attitude of Raghuji with the agriculturists. This is an order to the Mokadam of Borgaon village.

No. 12 श्री फाल्गुन वद्य १२।१६६९
मार्च १५, १७४८

राजश्री बाळंभट व राजश्री विश्वनाथभट वैद्य गोसावी यांसि—

दा। अखंडितलक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्री बुबाजी ना कदम नामजाद किल्ले गोपालदुर्ग राम राम विनंति उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीय कुशल लिहित गेले पाहिजे. विशेष तानजी नलवडा या समागमें पत्र पाठविलें, पावोन समाधान जाहलें. सिर्के पाचसे राऊत व पाचसे पाईचा जमाव, हजार लोकांनसी निघोन खालीं यावयासि निनामपाड(ळी)वर मुकाम केला असे व भगवंतराव व घाटगा हजार जमावानसी माहाड प्रांतीं जाणार, तयार जाहले असेत म्हणो लिहिलें, सविस्तर कळों आलें. घाटामेटाची खबरदारी करावयाची ते केलीच असे. सिर्के यांनीं कोकणांत यावयाचें न करावें. दया(यदा) कदाचित् दुर्बुद्धि धरून मुलुकास उपसर्ग करावयासि आले तर महाराज स्वामींचे पुण्यें होणें तें होईल. सिर्के यांचा मुकाम कोणे ठिकाणी आहे, कोणे मार्गें येणार याची बातमी तत्वता कळावी, याजकरितां जागोजाग फौज्या पाठविल्याच असेत. आणि हीं सविस्तर वृत्त लेहून पाठविलें पाहिजे, माहाड प्रांतीं भगवंतराव जाणार होते ते निघोन गेले न गेले याचें वृत लेहून पाठविलें पाहिजे. राजश्री मानाजी आंगरे यांच्या भेटी जाहल्या म्हणो कळों आलें मुकाम किती दिवस आहे, कोणे मनसबेयासि आले आहेत ? मनास आणून लेहून पाठविलें पाहिजे. आपले तांदूळ चिपळुणाहून रवाना करावयाचें होतें तें मागेंच रवाना केलें. जाऊन पावलेंच असतील. बहुत काये लिा रा। छ २६ रबिलोवेल हे विनंति. लोभ असो दिल्हा पाहिजे हे विापर.

(12) Bubaji Naik Kadam of Gopaldurg (अंजनवेल) was informed by Vaidya brothers of the activities of Shirke Bhagwantrao & Ghatge. He took the necessary precautions to oppose them. He wished to know how Manaji Angre was received at Satara by Shahu. To receive this news he had sent specially his servant Tanaji Nalawada.

No. 13 श्री फाल्गुन १६६९
मार्च १७४८

श्रीमंत राजश्री **बाळंभट व विश्वनाथभट वैद्य**
स्वामी गोसावी यांसी.

सेवक **महादाजी अनंत** नामजाद किल्ले **गोविंदगड** कृतानेक सां नमस्कार विनंती येथील कुशल जाणून स्वकीय कुशल लेखन केलें पाहिजे. विशेष सातारीहून लस्कर **तारळेयासी** आलें म्हणऊन वर्तमान आलें आहे. त्यासी कोणीकडेस जातें, काये वर्तमान, तें लिहून पाठविलें पाहिजे. आपण आहेत तेथें लिहावें ऐसें नाहीं. परंतु वर्तमान आइकिलें, याजकरितां **येसजी गाड्या** पाठविला आहे. सविस्तर वर्तमान लिहिलें पाहिजे. सर्व भरवसा आपला आहे. कोणेक अधिकोतर होईल तें वरचेवर सुचें करावें व आपण करतीलच हा तो निशा आहे. बहुत ल्याहावें, (तर) आपण सर्वज्ञ आहेत, हे विनंतीपर

(13) Mahadaji Anant Godbole of Govindgad asks Vaidya brothers whether the news that the army has come up to Taraee is true and requests to write the worth knowing activities with Yesaji Gadya who was sent to Satara.

No. *14* श्री चैत्र शुध २। १६७०
मार्च २० १७४८

नेमणूक नि। राजश्री **नारो अनंत** मुकाम **भुगाव** सुा समान आर्बैन मया व अलफ दरमाहा रुपये

२९	**नारो अनंत**	२	दिवट्या १
९	कारकून लिहिणार	२	खिजमतगार १
१८	प्यादे	८॥	भोजन खर्च सालिना
	१५ **भुगाव** ९ दर २		बारमाही रुपये
	३ **टेकाडी** १		१०० पैकीं दरमहा.
	१८		
			१०॥

येकून येणें प्रो साडे साठ रुो दरमाहा घेत जाणें आणि इमानें इतबारें वर्तणूक करीत जाणें. नेमणुके सिवाय खर्च न करणें इा मार्गसीर्ष सुध १ प्रतीपदे पासून माहादरमहा घेत जाणें. जाणिजे छ १ माहे रबिलाखर. (मोर्तबसुद)

(14) This letter gives the remuneration given to an honest and clever clerk like Naro Anant Gadre per month though he had to farwork off from the Kokan where his family lived.

No. 15 श्री चैत्र शुद्ध ८।१६७०
मार्च २६।१७४८

राजश्री बालंभट वैद्य गोसावी यासी

दाा अखंडितलक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रों रघोजी भोसले सेना-साहेब सुभा दंडवत विनंती. उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीयें लेखन करीत असिलें पाहिजे. विशेष नबाब निजामनमुलुक फडदार येथें येऊन मुकाम केला आहे. ऐसी यासीं त्याकडे आमचें काजकाम आहे, यास्तव तिकडे मातबर माणूस पाठवावा लागतो. प्रस्तुत आम्हांकडून कोणी रवाना करावयासी कार्यास येत नाहीं, तरी राजश्री महिपतराव याविसी राजश्री स्वामीस विनंती करून आज्ञा घेऊन यासीं आम्हाकडे रवाना केलें पाहिजे. येविसीं पूर्वी तुम्हांस सागीतलें आहे, व हल्लींही लिहिलें असे, तरी अविलम्बें आम्हांजवळ येत तो अर्थ केला पाहिजे. तिकडील कार्यभाग जालियावर सत्वरच सातारेयासी येऊन पोहोचतील. +राजश्री महिपत राऊ यास निरोप राजश्री स्वामीजवळून निरोप देवर्णे. पुढें रवाना करावे लागते, कळलें पाहिजे. बहुत काय लिहिणें लोभ असू दिला पाहिजे हे विनंती. (मोर्तब सुद)

+पुढील मजकूर रघुजींचे हातचा असे.

(15) In this letter Raghuji Bhosle is asking Balambhat to request Shahu to lend him the services of Mahipatrao Sumant, Shahu's foreign minister. Raghuji had some political business with Nizam, who was at Fardapur (on way to Burhanpur) Nizam anmuluk died on 21th May 1748 and this letter is dated 26th March 1748. and See P. D. 25. 74, 20 47,& 71.

No. 16 श्री चैत्र शुद्ध १०।१६७०
मार्च २८, १७४८

राजश्रियाविराजित राजमान्य राजश्री विश्वनाथबाबा वैद्य याप्रती. श्नेहा (भिला)सी सदासिव दिक्षित ठकार नमस्कार विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीयें लिहित असिलें पाहिजे. विशेष आम्ही चैत्र शुद्ध दशमीस सोमयागास प्रारंभ करितों. तरी आपण येक दिवसाचा अवकाश करून येऊन येश संपादिला पाहिजे ×बहुत काय लिहिणें. लोभ आसो देणें हे नमस्कार.

×पुढील मजकूर लेखकाच्या हातचा बालबोध लिपींत असे.

(16) Sadashiv Dixit Thakar requests Vishwanathbhat to find out time to attend the Soma Yag which he was going to perform on Chaitra Sudh 10.

No. 17 श्रीशंकर २१ रबिलाखर
चैत्र बद्य ७।८, १६७०
एप्रिल ९, १७४८

राजश्रीं विश्वनाथभट वैद्य गो

श्रीं राणोजी भोसले दंडवत सुा

समान आर्बैन मया आलफ आमचे यैवजी महंत मुलुकगीर यासी रुा ५० पनास देविले आहेत ताा ईश्वरगीर देणें. छ २१ माहे रबिलाखर +बहुत काये लिहिणें. (मोर्तब सुद)

+पुढील मजकूर राणोजीचे हातचा असे.

(17) In this letter there are new names of *Gosavi's* viz Mulukagir (महंत मुलुकगीर) and Ishwargir (ईश्वरगीर) with whom Ranoji Bhosle had money dealings.

No. 18   **श्री**   छ ९ जमादिलावल
वैशाख शुद्ध १०।१६७०
एप्रिल २७, १७४८

राजश्री **बालंभट** वैद्य तथा राजश्री **विस्वनाथभट** वैद्य
मुा सातारा गोसावी यांसी.

दाा अखंडितलक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्रेहांकित **बुबाजी नाईक कदम** नामजाद किले **गोपालदुर्ग** रामराम विनंति उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीयें लेखन केलें पाहिजे विशेष श्रीमंत महाराज छत्रपति स्वामीकडे नारलाचीं शाहाळीं संभर रवाना करावयाचीं हुजूरची आज्ञा. त्यांपैकीं पनास शाहाळीं पेशजी रवाना केलीं. बाकी पनास राहिलीं, तीं हालीं पाठविलीं आहेत. तीं स्वामीकडे पावती करून पावलेयाचे पोहच पेशजी, हालीं देखील छत्रपति स्वामीकडील पाठविली पाहिजे. वरकड दरबारचें वर्तमान नकल विशेष लेहून पाठविलें पाहिजे. बहुत काये लिहिणें. लोभ असो दीजे. रवाना छ ९ जमादिलोवल. × हे विनंति.

× पुढील अक्षर लेखकाचें.

(18)Bubaji Naik Kadam, an officer of Gopaldurg (अंजनवेल) sent 50 raw coaconuts (शाहाळी) to Vaidya brothers at Satara in order to present them to Shahu Maharaj. He wanted an acknowledgment from the king for both

---

No. 19   **श्री**   ५ जाखर
जेष्ट शुद्ध ६।१६७०
मे २२,१७४८

राजश्री **बालंभट** व राजश्री **विश्वनाथभट** वैद्य
गोसावी यांसि

दाा सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो **बुबाजी** नाईक **कदम** नामजाद किले **गोपालदुर्ग** रामराम विनंती उपरी. येथील कुशल

जाणून स्वकीय कुशल लेखन करीत असले पाहिजे. विशेष पेशजी राजश्री स्वामीकडे शाहालीं पाठविलीं होतीं तें प्रविष्ट करून जाब पाठविला तो पाहोन बहुत समाधान जाहालें. वरकड बहुत दिवस दरबारचें व +सामदिकांकडील वर्तमान कलत नाहीं, याजकरितां हल्लीं मुजरत जोडी आपणाकडे पाठविली आहे. याजबरोबरी दरबारचें व प्रतिनिधीकडील व राजश्री यमाजीपंत हल्लीं सातारास आले आहेत यांजकडील सविस्तर वर्तमान लेहून पाठविलें पाहिजे. दरबारचें व सामादिकांकडील वर्तमान वरचेवर आणवणें, म्हणून आम्हांस हुजूरची आज्ञा आहे यांजकरितां आपणांस लिहिलें आहे तरी अधिक आगलें वर्तमान जें असो, तें लेहून पाठविलें पाहिजे. दरबारीं सर्व प्रकारें भरवसा आपला आहे. तेथें विस्तार ल्याहावासारिखा नाहीं. कळलें पाहिजे. बहुत काये लिहिणें. लोभ असो दिल्हा पाहिजे रा छ ९ जमादिलाकर. आपणा कारणें फणसपोली वजन ८। दाहा सेर पाठविली आहे. घेऊन पावलियाचें उत्तर पाठविलें पाहिजे. हे विनंति.

\+ शत्रूकडील.

(19) Babuji Naik Kadam of fort Gopalgad elicits news from Vaidya brothers for the use of Tuloji Angre about the whereabouts of Pratinidhi and Yamajipant Mutalik and also about the Darbar activities.

No 20 श्री जेष्ट बा॥ ५।६।१६७० रविवार
जून ५, १७४८

राजमान्य राजश्री बालंभट व ता
राजश्री विश्वनाथभट वैद्य

स्वामीचे सेवेसी.

सेवक नारो अनंत गद्रे कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील क्षेम ता जेष्ट वद्य पंचमी रविवार मुक्काम कर्यात भुगाव जाणून स्वकीयें लेखन करावयासी आज्ञा केली पाहिजे, विषश स्वामीकडील कागदपत्र येऊन सांभाल होत नाहीं. याजकरितां चित उद्दास आहे, तर आपणांकडील सविस्तर वृत

संतोशांचें लिहोन संतोशवीत असिलें पाहिजे. यानंतर श्रीमंत राजश्री **रघोजीबाबा** जेष्ट सुध त्रयोदसीस **नागपुरास** आले, येथील कामकाजाचा बंदोबस्त करीत आहेत. आपले कन्येचें लग्न करणार आहेत, आणि आपलेंही लग्न करणार ऐसें वर्तमान आहे. कर्यात **भुगांव** व **मवाड** व **राहाटगांव** आपणाकडील दूर करून खासगीस ठेविलें, हें वर्तमान पेसजी सेवेसी लिहिलें होतें, त्यावरून विदित जाहलेंच असेल. कर्यात **भुगांवचे** × × ऐवजीं आठनवसे रुा × × यांजकडे कांहीं × रा **भुलाजीपंताकडे** × × × ऐवज प्रस्तुत रुा दोनसे आम्ही घेतले × × × × आहे **जानमहमद** यांनीं शंभर रुा आम्हांपासून फिरवून घेतले. येणेंप्रों येथील वर्तमान आहे. कर्यात **भुगाव** पैकीं च्यार साडेच्यार हजार रुा वसूल आम्हाकडे जाहला. वरकड ऐवज **देवडीकड** त्यांनीं घेतला. आम्हाकडे वसूल जाहला त्यापैकीं **पटी** व **पेशकसीचा** ऐवज नेला. वरकड रुा येक कोनाकडील आला नाहीं. **नारोजी नेगी** वगैरा, कोणाकडे ऐवज येणें होता त्याचा फार यत्न केला, परंतु कोणी पैसा येक देत नाहीं. रा **वेंकाजी नाईक** गडकरी यांचे च्यार पाचसे रुा × × × त्याचा· × × येणें लोकांकडे आहे तो × × × पटीची × स्वकरून रा **राघोपंती** × × घेतले आणि ऐवज बाकी येणें आहे. परंतु तो **देवढीपैकीं** × येत नाहीं. तेथीलही काम बिकट जाहालें आहे. रा **कृष्णाजीपंत** व **सेखजी** ढालाईत याजबा कर्यात **भुगांव** पैकीं हुंडी च्यारसे रुपयाची व **राहटगांव** (व)गैरा येथील हजार रुपयाची येकून चौदासे रुा हुंड्या पाठविल्या. त्याचें उत्तर न आलें व **कृष्णाजी** पंतासही बहुत दिवस जाऊन जाहाले तर त्यांची रवानगी केली पाहिजे. येथील प्रसंग दिवसेंदिवस विपरीत आहे. याजकरितां आपलें येणें होईल तर उत्तम आहे. येते समई श्रीमंत राजश्री **पंतप्रधान** यांजकडील व **बाईसाहेबाकडील** कामकाज कांहीं घेऊन आलेयानें उत्तम आहे. येथें तो **श्रीमंतास** माणूस भेटत नाहीं. याजकरितां दरबारचें कामकाज असिलियानें सर्व गोष्टी होऊन येतील. वरकड दरबारचे जे ग्रहस्त आहेत ते आपणांस ठावकेच आहेत. सर्व प्रकारें रा **महादाजीपंत** आपणाविसीं साहित्यास चुकत नाहींत. हें स्वामीस विदितच आहे कीं, **कमलाई ठाकरिणीचा** दाड केला × × **श्रीमंताकडे** फिर्याद होणार आहे. तिचा × × × × स्वामीचें येणें या प्रांतें होईल तर

उत्तम आहे. नाहीं तर आम्हांस आज्ञा करा × × × केली पाहिजे, त्याप्रो वर्तणूक करून कालोजी बा पत्रें आलीं, तेथें आज्ञा जे, तुम्ही भुगावीं राहाणें याजकरितां राहिलों. असो कळलें पाहिजे बहुत काये लिहिणें. लोभ असो दीजे हे विनंतीपर.

*अव्यवस्थित.

(20) Naro Anant Gadre writes to Vishwanathbhat a detailed account of the Raghuji's activities. After his arrival at Nagpur he was going to marry his daughter and to marry himself again. He deprived Vaidya of their villages viz. Bhugaon, Mavad & Rahatgaon and kept them for his private use. Naropant requests Vishwanathbhat to come there soon with some political business with Raghuji and to set right all the irregularities.

No 21 श्री छ २७ जाखर

ज्येष्ठ व. १४।१६७०

जून १३, १७४८

राजश्री विसाजी रघुनाथ वकील गोसावी यांसी

दाा अखंडितलक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नों रघोजी भोसले सेना साहेब सुभा दण्डवत. विनंति उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीयें कुशल लेखन करीत जावें. विशेष. तुम्हांस जातेसमयीं राजश्री येमाजीपंताच्या अैवजाविसीं व पाा आंकोल्याच्याविसी सांगीतले होतें. तुम्ही मान्य करून सांगितलेत कीं, या गोष्टीचा बंदोबस्त करून लेहून पाठवितों. त्यास अद्यापि तुम्ही गेलियादारम्य यागोष्टीचें विस्मरण पडोन कांहीं उत्तर आलें नाहीं. यावरून अपूर्व दिसोन आलें. हुजरे येथें हातरोखे घेऊन आले. त्यांस येविसीं पेशजी तुम्हांकडे लेहून पाठविलें आहे. त्याचाही जाबसाल अद्यापि आला नाहीं. येथील वोढीचा प्रसंग जो आहे, तो तम्हांस ठावकाच आहे बंगालीयासी फौज रवाना केली, याजमुळें व गुदस्तांचे राजश्री स्वामीचे देण्याच्या अैवजाबाबत राजश्री रघुनाथ भटजीचें देणें आहे, याजमुळें त्यांची धरणीपारणीं नित्य होतात. यावोढीमुळें अैवजास दिवसगत लागली. याजकरितां राजश्री

स्वामीचे सेवेसी पत्रें देऊन हुजरे यांची रवानगी केली आहे, ये गोष्टींचा जाबसाल करून बंदोबस्त करून लेहून पाठविणे. रा छ २७ माहे जमादिलाखर असी दर कामास राजपत्रें येऊं लागली तरी येथें स्थित राहिली पाहिजे. याचा बंदोबस्त केला पाहिजे.

×तुम्ही आम्हांसी काये बोलून गेला, अन तुम्ही कांहींच जाबसाल पाठविला नाहीं, अन मनमाणेसी दरबाराचीं झटें येतात, तर आम्हांसी बोलून गेला त्याप्रमाणें महाराज राजश्री स्वामीचें पत्र व तुम्हचें पत्र सत्वर पाठविणें. आम्ही तुमच्या भरोश्यावर बेफीर असूं. कळल पाहिजे. बहुत काये लिहीणें. लोभ असूं देणें हे विनंती (मोर्तब सुद)

(21) Owing to Shahu's urgent demand for money, Raghuji was upset and blamed Vishwanathbhat for not doing what he was told to do at the time of his departure from Nagpur to Satara Raghuji expected him to give the King reasonable excuses for not sending money. The letter has a usual seal and mortab.

No. 22 आषाढ शु।। ४। १६७०

श्री जून १९, १७४८

श्रीमंत राजश्री बाळंभट व विश्वनाथभट

स्वामीचे सेवेसी.

सेवक नारो अनंत गद्रे कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती. येथील क्षेम ता आशाढ सुध चतुर्थी मुकाम नागपूर जाणून स्वकीये लेखन करावयासी आज्ञा केली पाहिजे. विशेष स्वामीकडून बहुत दिवस कागदपत्र येऊन वर्तमान कळों येत नाहीं, याजकरितां चित उदास आहे तर ऐसें नसावें. आलिया माणसाबा पत्रीं संतोषवीत आसिलें पाहिजे. विषेश इकडील वर्तमान तर प्रा केळवद येथील ठाणें आद्याप आमचे स्वाधीन जाहालें नाहीं. रा गणेश गोजदेव (जोगदेव) यांचें कर्ज परगणेयांत अडीच हजार रुा आहे, ते रुपये रा बगोजीपंत व जगोजीपंत व नादरखान यांचे विचारें आहे जे, सालमजकूरचे ऐवज पैकीं आम्हांकडून रुपये देवावे, रुपयाची निशा जाहालियावरी ठाणें आमचे हवाले

करावें, यैसा त्यांचा विचार आहे. प्रो मजकुरीं आम्ही येक कारकून व दाहा प्यादे पाठविले आहेत. ते कसबेयांत आहेत. उठवून आणावे तर बदनश होईल. याजकरितां तेथेंच ठेविले आहेत. सालमजकूरचे पांढरीचे यैवजीं साडेतीनसे रुा गणेशपंता पासून घेतले आहेत, ते आम्हांस मागत आहेत. पुढें पट्टी पडेल तोही यैवज वसूल सुभेयाजकडे घेणार, यैसें प्राा मजकूरचें वर्तमान आहे. त्यास तुम्ही आपणाकडे परगाणा घेतलात आहा, तर सुभेयाचा रोखापत्र प्रगणेयावरी न होय, यैसी सनद श्रीमंतांची राज्श्री साबाजी बावास व बगोजी व जगोजी यांसी बावांचे हास्ताक्षर लिहोन पाठविल्या पाहिजेत जे प्राा राजश्री विसाजी रघुनाथ यांजकडे दिल्हा असे, तेथील जो आकार होईल (तो) त्यांजकडील कमावीसदाराकडे देणें, तुम्ही काडीमात्र दखलगिरी न करणें, तेथील हिसेब हुजूर घेतला जाईल. कर्याते भुगाव टेकाडी येथील आठाविससे रुपये पटी मागत आहेत, आज दोन रोज दोघे जासूद आमचे घरीं बसविले आहेत, रोज च्यार आणे करून दिल्हा आहे, येथील कारभारीयांसी रजबदल करून पाहिली; परंतु आइकत नाहीं. पेसजी श्रीमंताच्या ताकिदी आणिल्या आहेत, तेही मानीत नाहीं ते म्हणतात आम्हांस श्रीमंतांनीं लिहिलें आहे जे, आम्ही सनद पाठविली ते तुम्ही न माननें पैका घेणें म्हणून म्हणत आहेत.राजबदल करून पाहातों.आईकली तर उत्तम आहे. न आईकितील तेव्हां कर्ज काढून रुाद्यावें लागतील. येथें यैवजही नाहीं. प्राा रामटेक येथील कामकाज अद्याप कांहीं नाहीं ताकिदीही देत नाहीं आणि सनदाही मात्राऱ्या देत नाहीं, याप्रमाणें रामटेक चें वर्तमान आहे मौजे टेकाडी येथें कौली बाजार गतवर्षापासून आहे. तेथें आम्हांस तो कांहीं प्राप्त नाहीं. कौल भरलेयावरी कांहीं येईल ते खरें. त्यास बाजाराकारितां जानीभाई रोज उठोन उपसर्ग करितो जे, पेठ नागपूर व रामटेक येथील जकात तुमचे गावचे बाजारामुळें बुडाली. याप्रमाणें रोज उठोन त्याचें बोलणें आहे. त्याचा काय ते आज्ञा केली पाहिजे, पेठ नागपूरचे च्यार हजार रुपयाचें वर्तमान पेसजी राणोजी जासुदा बो पेसजी लिहिलें आहे, त्याजवरून विदित जाहालेंच असेल. कर्यात भुगाव टेकाडी येथील इस्तमालत जाहाली आहे. हिसेब मागाहोन लिहोन पाठवून देतों, त्याजवरून कळों येईल. पेसजी काळोजी जासुदा बो विसाजीपंत खासानिस याजवरी दोन हजार रुपयाची हुंडी पाठविली ते पावलीच असेल. केळवदाविसीं व रामटेकाविसीं व कर्यात भुगावाविसीं व टेकाडीविसीं

पोतदारीविसीं वरातेविसीं ताकिदी पाठवाव त्या श्रीमंताचे स्वस्ताक्षरच्या पाठविल्या पाहिजेत. बाबा बो आपलें आगमन जाहालें तर उत्तमच आहे. राजश्री रघुनाथ भटजीनें पटीचे ह्या मुलकांतील तमाम वसूल घेतला, सालमजकूरचाही मालाचा तमाम वसूल घेणार आहेत. राजश्री जानोजीबाबा बंगालेयाहोन म/घारे फिरले, म्हणून बाजारी वर्तमान आलें आहे. चांदेयाचें वरातेचें अद्याप कांहीं काम चालीस लागलें नाहीं. रा. संकराजीपंत तेथें आहेत, सरकारची जासुदाची जोडीही आहे. इस्तमालत जाहालियावरी पटी घालु म्हणून तेथील सुभेदार व गंगाजीपंत म्हणत आहेत. कळावें म्हणून लिहिलें आहे. बहुत काय लिहिणें लोभ असो दीजे हे विनंती.

राजश्री रामचंद्रपंत स्वामीस साष्टांग नमस्कार. विनंती, आलिया माणसा बो पत्रीं सांभाळ करीत असावें. कोकणांत पाठवावयासी कागद पाठविला आहे तो कोकनांत पाठवून जाब आणून आम्हांकडे पाठविला पाहिजे. वरकड इकडील वर्तमान भटजीस लिहिलें आहे त्याजवरून कळेल. बहुत काय लिहिणें लोभ असो दीजे. हे विनंती.

(22) Naro Anant Gadre writes to Vaidya brothers from Nagpur in detail the difficulties of realising the revenue of Kelwad (Kelod), Bhugaon, Tekadi, Peth Nagpur, and Ramtek and also the remedies they should adopt. He has communicated the rumour that Janoji bawa returned from Bengal invasion. He requests Vishwanathbhat to accompany Raghuji bawa to Nagpur.

———

No. 23 श्री आषाढ शु. ६।१६७०
जून २१, १७४८

राजश्रियाविराजित राजमान्यराजश्री बाळंभट वैद्य व राजश्री विश्वनाथभट वैद्य स्वामी गोसावी यांसीः—

सेवक महादाजी अनंत नामजाद, किले गोविंदगड कृतानेक साष्टांग नमस्कार. विनंती उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीय कुशल लेखन करीत असिलें पाहिजे. विशेष. महादजी पाटणा याजबरोबरीं पत्रें पाठविलीं तीं

आज्ञा सोमवारीं सायंकालीं प्रविष्ट जाहालीं. लिहिलें वृत्त सविस्तर कळलें. सिर्के उभयतां लष्कर सुधां निघोन बहिरवगडीं गेले, खालीं उतरणार म्हणोन लिा तें कळलें, त्यांचे बातमीमध्यें आहों. व खबरदारी जी करणें ती केली आहे, व भगवंतराव पोतनीस तीनशे राऊत व तीनशे पायांचा जमाव ऐसें निघोन खालीं महाडाकडे जाणार म्हणून लिा व रा मानाजी आंग्रे यांच्या व रा स्वामींच्या भेटी जाहल्या, बरा सन्मान केला, म्हणून लिा तें सर्व अर्थ कळलें. महाडाकडे आम्हाकडील स्वारी आहे, त्यास लेहून हुशार केले व बंदोबस्ती करावयाची त्याप्रकारें केली आहे. आपण आम्हांस जें वर्तमान अढळेल तें वरचेवरी लेहून पाठवीत जावें. आम्ही सर्व भरवसा आपला धरिला आहे. जोडी हलीं आपणाकडे मुजरत पाठविली आहे. याजबरोबरीं सर्व अर्थांतर लेहून पाठविला पाहिजे. बहुत काय लिहिणें. कृपा लोभ असो दिल्हा पाहिजे. हे विनंति.

(23) Mahadaji Anant Godbole, an officer of Tuloji Angre at Govindgad relates in this letter the news sent by Vaidya brothers about the probable disturbance that will be created by Shirke and Bhagwantrao Potnis round about Mahad. Manaji Angre's visit to Shahu is an important event mentioned in this letter, It took place in May or June of 1748.

No. 24 श्रीबाळकृष्ण आषाढ ब ३०।१६७०
जुलै, १४,१७४७

श्रीमंतसौभाग्यादिसंपन्न मातुश्री बाईसाहेब यांणीं समस्तसेनाधुरंधर राजमान्य राजश्री रघोजी भोसले सेनासाहेब सुभा यांसी आज्ञा केली ऐसीजे, तुम्हीं विनतिपत्र पाठविलें ते प्रविष्ट जाहलें. नबाब निजामनमुलख यांची भेटी-बा(भा)री सौरस्यें करून जाहली, येथील कितेक बंदोबस्त करावयाचे ते करून अविलंबेंच हुजूर दर्शनास येतों, म्हणून लिहिलें, तें विदित जाहलें त्यावरून हें आज्ञापत्र सादर केलें असे. तरी त्याची तुमची भेटी जाहलियावर पुढें राजकारण कोणते केलें, कितीक दिवसा यावयाचे होईल व राजश्री जानोजी भोसले सेनासह

बंगालयांत गेले आहेत, त्याज कडील काय वर्तमान तें साद्यन्त विनति पत्री लिहून पाठविणें. चिरंजीव राजश्री बऱ्हाणजी मोहिते यांसी समागमें घेऊन येणें आणि त्यांचे खटावचे पारसीपखाने करून घेणें. आणि ने छ २८ रजब रुजूसही बहुत लिहिणें तरी सूज्ञ असा. (लेखनावधि)

(24) This letter is written by the Queen S. Sagunabai to Raghuji Bhosale, inquiring what was discussed with Nizam during his interview and whether any news received about Janoji's activities in Bangal. She asked to bring with him Barhanji Mohite, who was her brother She intended that Shahu should adopt Mudhoji, Raghuji's son. Raghuji's wife S. Sulabai and S. Sagunabai of Shahu were step (चुलत) sistcrs belonging to the family of Mohite. This explains the intention of Shahu to adopt Mudhoji.

No. 25 श्री. ५ साबान तिसा आर्बैन
श्रा. शु. ६ । १६७३
जुलै २०, १७४८

यादी राजश्री पंतसचीव.
याजकडे चिठी पोते.

ऐवज दरमाहा जेष्ठमास पैकीं अनुष्ठान निा वाडा दुसरा मा बाळंभट वैद्य रुाये १५६।~ येकसे छपन रुा पांच आणे देणें. छ. ५ साबान सुा तिसा आर्बैन.

(25) Pant Sachiv is asked to pay Rs 156-5-0 for the Anusthan performed during the illness of Rani S. Sagunabai through Balambhat Vaidya in the month of Jyesta.

No 26

१० साबान
श्री
श्रावण शु ११।१६७०
जुलै २५।१७४८

याद़ी पाघुरणें धुवावयासी सुा तिसा आर्बैन मया आलफ खुद.

बाळंभट बावा

१ तिवट कोर
१ झगा साधा
१ सेला जाफरखा(नी)
१ धोत्र कोर
१ सेला जाफ (खानी)
१ झगा
१ तिवट
१ झगा साधा
१ झगा
१ तिवट मुलाचें
१ झगा कोरा मुलाचा दोरवा
१ जाफरखानी सेला
१ झगा बुटेदार

बाकी छ १० शाबान

१ तीवट मुलाचें
१ झगा कोरा दोरवा मुलाचा

१ झगा नागमोडीचा पारवा
१ तिवट जुनें
१ तिवट कोरें
१ निमा दोरवा

रामचंद्र पंत

१ सेला
१ पागोटें
१ कोरा सेला
१ पागोटे
१ सेला
१ जोटकोरा
१ सेलाखसखसी
१ तिवट

बाळंभट बावा

१ तिवट कोरा बेलापूर
१ झगाजिमादार
१ सेला जाफरखानी

लक्ष्मण बल्लाळ

१ सेला
१ पागोटें कोरें
१ सेला

धोंडभट वैद्य

१ सेला खसखसी
१ झगा साधा

१ ताडपत्री पांढरी	पांघुरणें ७
केसो हरी सावरकर	१८६ कोरीं २
१ सेला साधा	·॥६ जुनीं ५
१ तिवट	१॥।
१ दोरवा कोरा	·।· मुंडासे
१ निमा	२
१ कमरबंद	आषाढ वद्य ५
५	१ आंगरखा
महादेवभट जोगलेकर	१ झगा
१ सेला	१ तिवट कोर
लक्षुमण छ. ८ रमजान	१ पागोटें
१ पागाटे जुनें	१ सेला खसखसी
१ सेला खसखसी	१ झगा
जिनसा ब्राप्रो	१ झगा पारवा

१ सेला कोरा कृष्णभट केळकर १ नवार बाजेंची

(26) This is a list of clothes used in those days by Vaidyas and their clerks. They were given to a washerman to clean.

No. 27

श्रीरामोजयति

२१ साबान
श्रा व. ८। १६७०
आगष्ट ५, १७४८

श्रीमत राजश्री रघुजीबावा भोसले गोसावी यासि.

श्रो खंडोजी गोगवले हवालदार माहालभांडारगृह रामराम. विनति उपरी बा। ऐवज खाजगी वगैरे बाकी ता। सन समान पैकीं येणें अनुष्टान आचरे नि॥ राजश्री बाळंभट वैद्य रुपये २४९१ दोन हजार च्यारसे येकेचाळीस. देऊन पावलियाचें कबज घेतलें पाहिजे. तेणेप्रो मजरा असे छ २१ माहे साबान सु॥ तिसा आर्बैन मया आलफ हे विनति.

(27) Khandoji Gogawale, an officer in charge of queen's treasury asks Raghuji Bhosle to pay Rs. 2441 to Balambhat to meet the expenses of performing an Anustan at Achre, during the illness of S. Sagunabai.

No. 28 श्री श्रावण वद्य १०।१६७०
आगष्ट ७,, १७४८

श्रीमंत राजश्री **बालंभटजीबावा** व तथा
राजश्री **विस्वनाथबावा** स्वामीचे सेवेसी.

आज्ञा धारक **संकराजी कानो** सिरसां नमस्कार विनंती. उपरी येथील वर्तमान ता। श्रावण वद्य दशमी मु॥ **नागपूर** स्वामीचे आसीर्वादेकरून सुखरूप असो विशेष स्वामींनीं मजला वरातेवरी प्रा। **चांदे** येथें पाठविलें, त्यास सनदे प्रमाणें मुछेद्यांच्या भेटी घेऊन सनदा लाविल्या, दोन महिने इस्तमालेतीचे दिवस यामुळें कटकट बहुत केली, परंतु चालली नाहीं. पुढें श्रीमंत राजश्री **जानोजीबावा** यावयाची खबर आइकिली आणि राजश्री **साबाजीचा** सुभा अगोदर राजश्री **गंगाजीपंतां** काडिला होता तो फिरोन त्याचा त्यास दिला. पहिला **बहिरोपंतास** दिला होता, मग **श्रीमंताची** खबर आइकोन त्याचा त्यास दिला. तेव्हां आमचे रुपयाची निकड लाविली. **बंगालियाहून** श्रीमंत आले. त्यांस कांहीं खर्चास दिले पाहिजे. **बहिरोपंतास** रुपया न मिळे. यामुळें **साबाजीस** सुभा देऊन, त्या पासून घेऊन आम्हांस पाच हजारांची **साताराची** खरी लिहून दिली आणि हुंडणावळ दर सेकडा रु॥ १८ आठरा प्रों नवसे रुपये घेतले. येकून पांच हजार नवसेचें कबज आमचें घेतलें. आम्ही म्हणत होतों जें, आमचे पदरीं नकद रुपये घालणें आम्ही आपले खांद्यावरी नेऊन जाऊं, नाहींतरी कांहींतरी करून, रुपये नकदी देणें परंतु त्यास ते मुछेदी बोलिले जें, आम्हांस नकद रुपाया मिळत नाहीं, राजश्री **नाईकांची** हुंडी लिहून देतों. त्यास आम्ही दोन महिन्यांनीं रुपये देऊन, तुम्ही म्हणतां जें नकद द्या, तरी नगदीं कोठून द्यावे? प्रगणियांत तवजी पडिली नाहीं, तो पटी कसी करावी? येसी घालमेल करितों तो श्रीमंत **बंगाल्याहून** आले. **नागपुरास** दाखल जाले. राजश्री **गंगाजीपंतास** पंचवीस रुपये मसाला करून जासूद पाठविले. मग **गंगाजीपंत** बोलिला

जें, नागपुरास जाऊन तुम्हांस रुपये देऊन यैसें बोलिले. मग त्या जासुदा देखतां आम्ही व सरकारचे जासूद आम्हा बराबरी होते त्यांणीं व आम्ही घराचे दरवाजे लाऊन पाणी बंद करून अन्न बंद केलें आणि आपले हातीं कटारी घेऊन दरवाज्यांत बैसलों जे, आमचे रुपये द्या तेव्हां तुम्ही नागपुरास जावें, नाहींतरी आपली हत्या तुमच्या दरवाज्यांत करितों. यैसी निकड करून येक दिवस येक रात्र बैसलों. ते समई पांच हजारांची खरी हुंडी लिहून दिली आणि नवसे रु॥ हुंडणावळ घेतली.

[अपूर्ण]

(28) Shankaraji Kano writes from Nagpur to Vaidya brothers why he cannot recover the money due from Chande when the officers in Chande heard the news of the arrival of Janoji, they gave the management of Sebaji's district to Bahiropant and ousted Gangajipant, but he was also unable to pay money to them. They therefore took severe steps of keeping Gangaji in the house with door closed without water & food, to get the sum in cash. The letter is incomplete.

No. 29 श्रीशंकर भाद्रपद शुध २ । १६७०

आगस्ट १४, १७४८

श्रीयासह चिरंजीव राजश्री विश्वनाथभट वैद्य यांसी प्रति बाळंभट वैद्य आनेक आसिरवाद. उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लेखन केलें पाहिजे. यानंतरी दरबारचें वर्तमान तरी मातुसंपन्न मातुश्री बाईसाहेब वाडा दुसरा ही निघोन जेजूरीस जावयासी निघोन काल मंदवारीं राजश्री स्वामीसहित खेडास गेले, आज शिवथरचा मुकाम आहे. मजल दरमजल तुळजापुरास जाणार. आम्हीं बराबर गेलों. सौभाग्यादिसंपन्न मातुश्री बाईसाहेब मंडली निघोन बुधवारीं जाणार आहेत. समागमें पेसवेही येतील. राजश्री रघोजी भोसले उंदेरीस आहेत. नागपुराकडील कागद आले, ते बजिनस तुम्हांकडेस पाठविले आहेत, त्यावरून कळेल. घरीं चौकीस माणसें राजश्री पंतप्रतीनिधी यांजकडील दाहा मागोन घेतलीं आहेत. चिंता न करणें.

तुम्ही अनुष्ठान जाहालें म्हणजे लवकर येणें. स्वारीस दोनतीन महिने लाग-तील. कळलें पाहिजे. बहुत काय लिहिणें. धोत्रजोडा किमत रुा १३ तेराचा पाठविला आहे. हा घेणें हे आसिरवाद.

आपत्यें लक्षुमणानें च्यरणावर मस्तक ठेवून साष्टांग नमस्कार. विनंती उपरी राजश्री रामचंद्रपंत मेढीयासी गेले आहेत. उदईक येतील. आपण अनुष्ठान जाहलियावरी त्वरेनें आलें पाहिजे. तीर्थस्वरूप स्वारीस गेले. आपणास कळावें म्हणोन लिहिलें आहे. बहुत काये लिहीणें कृपा केली पाहिजे हे विज्ञापना.

राजेश्री महादाजीपंत गद्रे व सदाशिवभट जोगळेकर स्वामीस सां नमस्कार.

(29) Shahu takes Rani Sagunabai to Jejuri where she died on August 25th, 1748

———

No. 30 श्रीशंकर भाद्र. २ श. १६७०
आगस्द १४, १७४८

असिर्वाद उपरी श्रीमंत महाराजांचें येथून कूच उदईक होऊन अवधावर जातात, तर उंट व हत्ती सत्वर पाठऊन देणें, भोई पाठविला आहे. याजबराबर पालें पाठऊन देणें व तुम्हीही येणें व त्रिंबकभट वैद्यांची महाराजांनीं याद केली होती त्यास पाठऊन देणें हे असीर्वाद.

= आठवण.

(30) The letter is written by Balambhat to Vishwanathbhat Chhatrapati Shrimant Maharaj means Shahu. He was to go via Aundh to Jejuri.

———

No. 31 श्रीशंकर भाद्र. शु. ७ । १६७०
आगष्ट १९, १७४८
शुक्रवार

चिरंजीव राजश्री भास्करास प्रति बाळंभट वैद्य आसीर्वाद. उपर दगड आणून भिंत घालवणें व दोन च्यार नवे चाकर ठेऊन दोन आम्हाकडे पाठवणें. आम्हांस आगत्य पाहिजेत. खालीं कोकणांत लेहून पाठवावें कीं, राजश्री स्वामी जेजूरीस गेले, त्यास तुम्ही अनुष्ठान उरकून सत्वर येणें. लोकांकडे पैका वसूल करणें. दोघे चाकर सत्वर पाठवणें. दोघे घरीं ठेवणें. शालनामेयाचें डगलें व दोन पागोटीं पाठवणें. आज भृगुवारीं प्रात:काळीं कूच करून सालपियास गेलों. तुम्हांस कळावें म्हणोन लिहिलें आसे हे आसीर्वाद. राजश्री रामचद्रपंत यास नमस्कार. लिहिल्या प्रों पाठवणें. घरीं बहुत सावधपणें राहाणें. हे विनति. कांहीं फराळास पाठवणें. घरचें वर्तमान वरचेवर लेहून पाठवणें रोज दररोज. चिरंजीव रामचंद्र यास व आनूंस व लक्षुमणास आसीर्वाद.

राजश्री रामचंद्रपंत व लक्षुमणपंत यासि सा नमस्कार व आसीर्वाद

(31) Balambhat writes this letter to Bhaskar.
Shahu goes to Jejuri with his ailing Rani Sagunabai who died there on 25th August 1748.

No. 32 श्री भाद्रपद शुद्ध ८।१६७०
आगष्ट,२० १७४८

श्रीमंत राजश्री विश्वनाथभट बावा स्वामींचे शेवेसी—

विनंति पो रामचंद्र गोपाळ कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंति ता भाद्रपद सुध ८ पावेतों मुा सातारा समस्त सुखरूप आसोत. यानंतर सौसपन्न मातुश्री बाईसाहेब वाडा २ यांसि समाधान वाटत नाहीं, त्यास भाद्रपद शुध प्रतीपदेस मंदवार निघोन खेडास गेली. तेथून निघोन जेजुरीवरून तुळजपुरास जाणार म्हणोन स्वार होऊन निघाली. ती रोज कोस दोन कोस

प्रो जात आहेत भाद्रपद सुध सप्तमीस साल्यावर गेली आहेत. तीर्थस्वरूप राजश्री बालंभट बावा ही गेले आहेत. तमाम समागर्मे गेले आहेत. सौभाग्यवती मातुश्री बाईसाहेब वाडा १ ही उदईक नवमीस रविवारीं स्वार होऊन जाणार आहेत. त्या समागर्मे प्रतिनिधीही जाणार आहेत. रा रघोजी भो या कडील काल कागद आले. तूर्त उदेरीवर आहेत. नाशरजंग याची भेटीचा मार आहे, तो होऊन मग नागपूर प्रांतास जाणार. वरकड येथील तमाम लोक गेले आहेत. कऱ्हाडास आनुष्टान चतुर्थीस समाप्त करणार म्हणोन येकिलें. त्यास जाहलें असेल तरी आपण सत्वर निघोन यावें. दिरंग न लावावा. वरकड वर्तमान येथा-स्थित असे. आज्ञे प्रा वर्तणूक करीत आहों बहुत काये लिहिणें हे विनंति.

राजश्री सदाशिव भट व माहादाजीपंत व वरकड समस्तांस सा नम-स्कार हे विनंती.

(32) The illness of Rani Sagunabai and Shahu's movements are described in this letter. He was taking her to Tuljapur. Rani Sakawarbai stars tomorrow Pratinidhi accompanied her. Karkare desires that Vishwanathbhat should also go with them. as he has finished the anusthan in Konkan now.

No. 33 श्री १६७०
१७४८

यादी यैवज नेमणूक राजश्री यमाजीपंत

निशा रुपये	२००००	राजश्री रघुनाथ भटजी
निशाकरार	१५०००	राजश्री बऱ्हाणजीबाबा मोहिते
निशाकरार	१५०००	राजश्री शिवाजीबावा मोहिते
	१००००	राजश्री बाबूराव उपाध्ये
	१५०००	राजश्री विठोबा नाईक वाकडे
	१५०००	राजश्री भगवंतराव
करार	१००००	राजश्री सिदंभटबावा

	२००००	राजश्री कोनरपंत
करारनिशा	१००००	विष्णूपंत
करार	१००००	विश्वनाथबावा वैद्य
	१४००००	
	१००००	सुकानंदबावा शा

(33) The date of the letter cannot be determined. The persons in the list·kare well-known & are bankers. Yemaji means Yemaji Shivadeo mutalik of Pratinodhi It seems, he undertook to recoverthe amounts from the persons probably for Shahu Chhatrapati Raghunath bhat zi mhare Patvardhan. Barhanji Mohite is a brother of the Rani Sagunabai, Vithoba Naik Wakade is a great banker of Wai, Smidambhat Sirname, is Purohit (P. D. 20 30) Konerpant is Bhaskarram Kolatkar's brother of Pandewadi, & a Sarmdar of Bhosle. Vishnupant is by Sirname Gadre one of the agents of Sugunabai (P. D. 18, 86, 88) Sukanabawa is one of Shahus Courtiers (P D. 18. 88)

No. 34 श्रीआईआदिपुरुष भाद्र. व. २। १६७०
आगष्ट २९, १७४८

वेदमूर्ती राजश्री बालंभट व विश्वनाथभट वैद्य स्वामी गोसावी यासि.

सेवक जगजीवन परशराम कृतानेक नमस्कार विनंती. उपरी येथील कुशल भाद्रपद वद्य द्वितीया जाणऊन स्वकीय कुशल लेखन करीत गेलें पाहिजे. विशेष. आपण बहुता दिवशीं पत्र पाठविलें तें पावोन लेखनार्थ केला आला. कर्जाच्या व मामल्याच्या रुपयाविसीं लिहिलें यैसी यांसि मामलेचे येक सालची चिटी आम्ही पन्नास रुपयाची आपणास दिली आहे, आणि आपण लिहिलें कीं, तीसालचे दीडशे रुपये द्यावे, म्हणऊन लिहिलें तर आम्हांकडे कांहीं तिसालाचा गुंता नाहीं. भटजीचा भटजीकडेच असेल. आम्हाकडे कांहीं दोन सालचा गुंता नाहीं. येक सालची पन्नास रुपयाची चिठी स्वामींस आम्ही दिली आहे. तो यैवज आम्ही वारून घ्यावा, त्यास प्रस्तुत कांहीं अद्यापि हंगाम नाहीं. हंगामी गुंता वारून देऊं. यानंतर कर्जाच्या रुप

याचा मजकूर तरी बहुत दिवस जाहले हें खरें। आहेत. परंतु आमचा विचार वेडीचा प्रसंग जाहला आहे तो आपणास परस्परें दखल जाहलाच आहे. हात चालिल्यावर ज्याचा पैसा घ्यावा तो काय न × × × ऐसे कोणाचे चितांत आहे ऐसें नाहीं. परंतु दो हजारास यत्न न चाले. संकराजी कानो यांनीं येथें दोन रोज अतीषय बहुत केला, तो कांहीं पत्रीं लिहितां पुरवत नाहीं यांणीं आपलें कर्तव्य करावयाचें त्यास चुकले नाहीं. हात चाले सारखा असिल्यावर इतके करून घ्यावेसें काय आहे, परंतु येत्न काय करावा याजकरितां सोसावे लागतें. ऐशास आपण थोर आहेत. आपले देणें दिल्या विना वाट नाहीं या लोकीं न दिल्हे तरी पुढले जन्मीं देणें लागेल सुटतें ऐसें नाहीं येथील आमचा अर्थांतर आवघा संकराजीपंती पाहिला आहे सांगता कळल. मारविलेयासी रुपये ७ सात देविले ते दिल्हे असेत. कळलें पाहिजे ×बहुत काय लिहिणें हें विनंति.

×पुढील अक्षर प्रतिनिधीचें स्वतःचें.

(34) This is a letter by Jagajivanrao Pratinishi to Vaidya brothers informing that he was unable to pay their debt at present,

---

No. 35 श्री कार्तीक शु. १,१६७०
आक्टो. १२, १७४८

राजश्री बाळंभट वैद्य ता। राजश्री विश्वनाथ वैद्य गोसावी यासीं

श्री जिवराव सिंदे हिमत बहादर दंडवत विनंती. सुरू तिसा आर्बैन मयाअलफ. ऐवज सरकार बा। पेशजी विद्यमान्य राजश्री घनबा मंत्री ऐवजी लखमोजी खोजे रुपये २००० अक्षरी दोन हजार पुष्यसुद पूर्णिमेस पावता करणें. शके १६७० विभव नाम संवत्सरे कार्तिक सुद प्रतीपदा छ १ माहे जिलकाद हे विनंति.

(35) Jivarao Shinde Himat Bahadur requests Vaidya brothers to pay Rs. 2000 to Lakmoji Khoje, instead of paying the same to Ghanaba Mantri,

---

No. 36 श्री छ. २२ जिल्काद १४
का. व. ९। १६७०
नवंबर ३,१७४८

शंकराजी नारायणाचा शिक्का व मोर्तब
पद्मदलसम चौकोनी दुरेघी

दस्तक सर राजश्री पंतसचीव

ताहाकमाविसदार जमाती माहालानिहाय सुमातिसा आर्बैन मयाआलफ राजश्री बाळंभट व विस्वनाथभट वैद्य यांचे तांदूळ जांबली तो गुंजणमावळ येथून सातारीयास बैल सर ३० तीस भरून येतील, त्यास मार्गी कोण्ही मुजाहीम न होणें. जाणिजे. छ २२ जिल्काद (मोर्तब सुद.)

सुरू सुद बार

(36) Permit is given by Pant Sachiv to Vaidya brothers for taking 30 bullocks loaded with rice, from Jambali to Satara. This precaution saves trouble from officers, in the way. At this time Vaidyas were living at Satara.

No 37 श्री छ २५ जिल्काद
का. वद्य १२।१६७०
नवंबर ६, १७४८

राजश्री विसाजी विष्णू गोसावी यांसी.

स्नों रघोजी भोसले सेनासाहेबसुभा दंडवत सु॥ तिसा आर्बैन मया अलफ राजश्री विसाजी रघुनाथ वकील यांस हत्तीचे गाशाबद्दल बनात गज ७ सात व अस्तर छीट व झालरेस तापता येणेप्रों देणें. जाणिजे छ २५ माहे जिलकाद. हत्तीचा गाशा तयार करून देणें. वरशाबदल ताणे सुमारें ४० चाळीस देणें. छ मजकूर बहुत काये लिहिणें. मोर्तबसुद.

पुढील मजकुर लेखकाच्या हातचा.

(37) Raghuji Bhosle orders Visaji Vishnu that Vishwanathbhat should be supplied the necessary cloth for preparing a nice cover (गालीच्या) for his elephant and also 40 strong strings to keep it in place on the animal every year.

No. 38 श्री मार्ग सुध ५ १६७०
नवंबर १४।१७४८

राजेश्रिया विराजित राजमान्य राजेश्री विश्वनाथ वैद्य
स्वामी गो

सिवभट साठे कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती उपरी बाबत मकडाई तालुका श्रीमंत राजेश्री राणोजी भोसले यांजकडील कमाविस आपणांस श्रीमंत रघोजी भोसले सेनासाहेबसुभा यांजकडून कमाविस आपण केली, मुक्रार रुपये ५००० अक्षरी पांच हजार, निमे पौष सुध पौर्णिमा रुपये २५०० अक्षरी अडीच हजार देऊन बाकी निमे रुपये २५०० अक्षरी अडीच हजार चैत्र सुध पौर्णिमेस देऊं. बर्शत राणोजी भोसले यांची सनद पाठऊन द्यावी. जर सनद न आली तरी आपले रुपये तुम्ही माघारे द्यावे. मशार-निलेकडील कमाविसदार यांणीं वसूल महाली घेतला असेल, तो या रुपयांत मजुरा घेऊन. शके १६७० विभवनाम संछेर मार्गेश्वर सुध पंचमी ५ कमाविस विभवनाम संछेर हे विनंती.

रा। राणोजी भोसले याकडील कमाविसदार यांणीं वसूल महाली घेतला असेल तो दीड महिनियांत वसुलाचें पत्र आणून देऊं. हे वि(न)ति.

वसूल रुा मा जखापा देविले रुा राजसापुतलासा देवलसी खोलापूर-कर वाद्न्यास पैषसुध १५ रुा २५०० अक्षरी अडीच हजार दिले.

(38) This is the earliest mention of Shiwabhat Sathe who is managing the Bhosle's district of Makadai (near Khandwa). He is known as the Subhedar of Katak appointed by Janoji Bhosle. In this letter it is said that Raghuji Bhosle gave him the Kamavisi of the Makadi district for Rs. 5000/-

---

No. 39 श्रीरामचंद्र मार्ग. वद्य १।१६७०
नवंबर २४, १७४८

राजश्रियाविराजित राजमान्य राजश्री विश्वनाथभट वैद्य स्वामी गोसावी यांसी—

पो। चिमणाजी नारायण सचीव नमस्कार विनति उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लेखन करणें. विशेष. राजश्री बाळाजी पंडित प्रधान

यांजकडून साबोत्रियाचा यैवज सन समानचा येणें, त्यापैकीं ज्येष्ठ अखेर रुा ५०० पाचसे तुम्हाकडे रद्द कर्जाचे यैवजी देविले असेत ते घेणें. सदरहू रुपयांची हुजत पा आहे ती देऊन यैवज मागोन घेणें. बहुत काये लिहिणें. लोभ असो दीजे हे विनति.

(39) Chimnaji Narayan Sachiv asks Vishwanathbhat to receive Rs. 500 from Nanasaheb Peshwe, which sum he has to pay as Sahotra Amal and credit the amount to his account. Sachiv has sent a letter on this day to Nanasaheb Peshwe to pay the amount on the settled dates to Vishwanathbhat Vaidya.

No. 40 श्रीरामचंद्र १३ जिल्हेज तिसा आर्बैन
मार्ग वद्य १ १६७०
नवंबर २४, १७४८

सकल गुणालंकर्ण अखंडित लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य राजश्री
बालाजी पंडित स्वामीं गोसावी यासि—

पोष्य चिमणाजी नारायेण कृतानेक नमस्कार विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लेखन करीत असिलें पाहिजे. विशेष आपणाकडील पेस्तर सालचा यैवज बालंभट वैद्य यांच्या रद कर्जास देविला असे बीतपसील.

सावोत्रा——— रुा
१००० चैत्र अखेर
५०० जेष्ट अखेर
१५००

मोगलाई नानेमावल पोष्य सुध प्रतीपदा रुा ५००

मुबदला पुणें सिंहगडा बाबत रुा
२५० माघ अखेर
२५० चैत्र अखेर
५००

येकून अडीच हजार रुपये सदरहू मुदतीप्रमाणें मशारनिलेस पावेत करणें. सुा तिसा अर्बैन मया अल्फ. छ १३ जिल्हेज +बहुत काये लिहिणे. कृपा असो दीजे, हे विनति.

आसल पत्र रा पुणें गुा नारो अनंत आषाढ सुध ५ सुा इहिदे खमसैन छ ३ साबान.

+मधील अक्षर सचिवांचें स्वतःचे.

(40) Pant Sachiv requests Nanasaheb Peshwe to pay Rs. 2500/- to Balambhat Vaidya in payment of his debt out of Sahotra and Moglai and the Sinhagad exchange payment.

No 41 श्री मार्गशीर्ष वद्य १६७०
डिसेंबर १७४८

हिसेब गुा बापूजी गणेश जोग सुा तिसा आर्बैन मया आलफ जमा गला माहाल मार्पे बाकी गुा पैकीं गला खंडी

१॥.।॥.॥-

खर्च गला कुडवीमाप

।॥१।. रा विश्वनाथ भट गाईत्री पुरश्चरणास आले, ते समई

-॥- नागली

८४ वरी

८=। उडीद

-।॥१।.

-।॥१।-

बाकी गला खंडी

-॥४॥.।॥.

(41) This is an account of the corn spent when Vishwanathbhat had performed गायत्रीपुरःचरण. The measure Kudavi used and the manner of writing are worth considering.

कुडव = २ पायली.

No. 42 श्री+रामचंद्र छ २४ जिल्हेज
मार्गशीर्ष वद्य ११।१६७०
डिसेंबर ५, १७४८

राजश्रियाविराजित राजमान्य राजश्री बाळंभट व विश्वनाथभट वैद्य स्वामी गोसावी यासी.

पोष्य चिमणाजी नारायेण सचीव विनंती उपरी. तुमच्या हिशेबापैकीं देणें राहिलें आहे. त्यास यैवज प्राां कडेवलित येथील पेस्तर सालचे रसदेचे यैवजीं रुपये ३००० तीन हजार देविले असेत. तरी सदरहू रुपये रसदेचे यैवजी घेणें.

सुा तिसा आर्बैन मयाआलफ छ २४ जिल्हेज + बहुत काये लिहिणें, लोभ असो दीजे हे विनंती. +

+ मधील मजकूर लेखकाच्या हातचा.

(42) Chimnaji N. Sachiv informs Vaidya brothers that they should take Rs. 3000 of the revenue of Kadevalit district of the next year for the Rasad to be paid to them.

No. 43

छ १ मोहरम
पौष शुद्ध २।१६७०
डिसें. ११, १७४८

श्री

राजश्री बाळंभट व राजश्री विस्वनाथ भट वैद्य- गोसावी यासि

दा। सकळ गुणाळंकरण अखंडितलक्ष्मी आलंकृत राजमान्य श्री बुबाजी नाईक कदम जामजाद प्रांत किले गोपाळदुर्ग रामराम विनंती उपरी. येथील कुशळ जाणून स्वकीय कुशल लेखन करीत असिलें पाहिजे. विशेष बहुत दिवस दरबारचें व सामादिकाकडील वर्तमान कळत नाहीं. याजकरितां तानाजी नलवडा कागदी मुजरत आपणाकडे रवाना केला असे, तरी दरबारचें व सामादिका वर्तमान यथंभूत लेहून पाठविलें पाहिजे जें वर्तमान आपणास आढळ जाहालें असेल तें सावित्तर लेहून पाठविलें पाहिजे. बहुत काये लिहिणें लोभ असो दिल्हा पाहिजे. रा। छ १ माहे मोहरम हे विनंती.

सामादिकांकडील = शत्रुसंबंधी.

(43) Bubaji Naik Kadam of Gopaldurg wanted to know from Vaidya brothers the political activities at Satara, concerning the Maharaja and their enemies.

No. 44

श्री

पौष शुध १०।१६७०
रविवार डिसेंबर १८, १७४८

राजेश्रिया विराजित राजेश्री बालंभट व विश्वनाथभट वैद्य स्वामी गो।.

सिवभट साठे कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंति. उपरी श्रीमंती रा। रामाजी गीर याकडून रु॥ देविले १०००० अंके दा हजार देविले. त्यास आपण हुंडी करून माघे पौर्णिमेची करून देऊन. मिती पौष सुध १० रविवार शके १६७० विभवनाम संछेर. हुंडी करून देऊन अपला पुर्जा घेऊन. हे विनति.

(44) This is another transaction of Shivbhat Sathe in this year with Vaidya brothers. The whole letter seems to be in his handwriting. In this year he is mentioned in one letter, inquiring whether his money is being spent for the building of a temple.

No. 45 श्री १२ मोहरम
नकल बा आसल पौष शु. १४।१६७०
डिसे. २२, १७४८

मो रंभाजी घोरपडा यासी.

जगजीवन परशराम प्रतिनिधी सुहुर सन तिसा आर्बैन मया आलफ. राजश्री रामाजी नारायेण सुभेदार मुकाम सातारा यांनीं मौजे खोडद येथें तुजला जमीन दाद्दा बिघे जमीन पड दिविली आहे ते मना केली आसे. गावास जमीनीचा तगादा न लावणें छ १२ मोहरम निदे (श) समक्ष मोर्तब.

(45) Jagagivan Parashuram Pratinidhi orders Rambhaji Ghorpade that though Ramaji Narayan, Subhedar of Satara has assigned you a land at Khodad, you should not try to possess and enjoy it.

No *46* श्रीनृसिंहप्रसन्न पौ. व. १।१६७०
डिसेंबर २४।१७४८

स्वास्ति श्रीमत् सकलवेदशास्त्रादिगुणगणमंडितसमस्तगोब्राम्हणप्रतिपालनपरायणांता: करण राजमान्य राजसमर्पित श्री. विराजमानेषु विश्वनाथ वैद्य राजाभिषप्रभुषु

धूतपापक्षेत्रस्थ लक्ष्मण बावा ब्रम्हचारी यांनीं कृतानेकं वेदोक्ताशीराशय: सन्तु विशेषस्तु. आम्ही आपल्या कृपेकरून पौष वदि प्रतिपदेपर्यंत सुखरूप असो. यानंतरी आपण धूतपापक्षेत्रास आले होते, तेवेळेची आपणांसी विज्ञप्ति केली होती, असीजे कीं, धूमनृसिंहाचार्य बेळगांवकर हे येथें श्री सेवा-करून दीड वर्षपर्यन्त राहिले आहेत, तर यांस ऋणमुक्तीसाठीं सांगितलें होतें. आपणाबरोबरी यांस घेवोन जाऊं, ऐसें बोलिले. आपण यास्तव पाठविलें नाहीं. यांस ब्रह्मस्व तर ३००–४० तीनशें चाळीस जालें आहेत, तर आपण यांचा संकट दूर करायास आपणच समर्थ आहा. पुरश्चरण केलें आहे. याचे निमित्तक ब्राह्मणभोजनादि झालें नाहीं, म्हणोन यांनीं जटाधारण बहुत दिवस केलें आहे, यास्तव यांचा जटाभार आपणच दूर होय असा विचार करावा. सद्य: आपण जात असलें तर त्यावें अथवा पुढें तरी यांचें ऋणमोचन होय, असा विचार करावा. बहुत लेहावें तर आपण सूज्ञ आहा. हे आशीर्वाद १०००.

---

(46) Laxmanbawa Brahmachari of Dhom requested Vishwanathbhat Vaidya to help Dhuma Nrisihacharya Belgaonkar and make him free from debt caused by the service of God for a year and half. Vishwanathbhat was at Dhom this year performing some Anustan.

১৩৪৭

No. 1 श्री शके १६७०

शिक्का व मोर्तब, चौकोनी, दुहेरी पवावर आहेत. स. १७४९

राजश्री बाळंभट वैद्य व विस्वनाथ भट वैद्य गोसावी यासी—

दा अखंडितलक्ष्मी आलंकृत राजमान्ये स्नों मानाजी पवार, दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणोन स्वकीये लेखन केलें पाहिजे. यानंतर रा रामचंद्रपंत पैकियाकरितां पाठविलें, यास आम्ही सांगोलेयाहून येथें पुण्यास आलों, आज दोन अडीच महिने जाहाले, माहालची घालमेल श्रीमंतांनीं केली, त्या कामाकाजामुळें आज ता दिवस लागले; परंतु अद्यापि निर्गम होऊन आला नाहीं. दाभाडेकडील कारभाराचा गुंता होता. त्यामुळें आमचें कार्य होऊन आलें नाहीं व इतलाखी बोली होती त्याचेंही अद्यापि ठिकाण लागलें नाहीं. येथील गुंता उरकलेयावर आपल्या पैकियाची वाट करून पाठऊन देऊं. तुमचा आमचा पहिल्यापासून स्नेह आहे. सर्व भरंवसा आपला आहे. आम्हांसही दुसरा विचार नाहीं. वरकड सर्व वर्तमान पंत मारनिले सांगतां कळों येईल. बहुत काये लिहिणें हे विनति (मोर्तबसुद).

(1) Manaji Pawar, Son of Kaloji, writes to Vaidya Brothers the reasons of being late to pay the money. The amount must be large, as Karkare, their Diwan, had been sent to recover the same. Manaji was persent in Gowalcot's battle.

No. 2 श्री शक १६७०

मानाजीका शिक्का व मोर्तब चौकोनी दुरेघी. सन १७४९

राजश्री बाळंभट्ट वैद्य व राजश्री विश्वनाथ भट वैद्य गोसावी यासी—

दा अखंडितलक्ष्मी आलंकृत राजमाने स्नों. मानाजी पवार दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणोन स्वकीय लेखन करीत आर्णे. यानंतर तुम्हांस आम्ही येतावेळा पां अकोटाविशीं जें सांगणें तें सांगितलेंच होतें. ऐसीयांस दोनच्यार वेळा राजश्री स्वामीस विनंती करून पा मार आम्हांकडे होये ते गोष्ट करणें. राजश्रीची परवानगी मजमूकडे लावणें. सनदेकरितां तुम्ही म्हणाल कीं, एक वेळ हटकिलें. मग घडी घडी काय म्हणोन हटकावें ! तरी ते गोष्ट न्हवे. स्वामस्वा एकदोन वेळा जोवर काम होयें तोंवर हाटकून कार्य केलें पाहिजे. तुम्ही हाटकल्यानें आमचें कार्य होतें. असें आम्हास सातारेहून अनुसुदान कळों आलें, तरी हटकून कार्य केलें पाहिजे.

शिक्क्यांतील मजकूर
श्री मार्तंड च
रणी दृढ
भाव काळो
जी सुत मा
नाजी पवारराव

तुमच्या भरंवसेयावरी बेफिकीर आहों. बहुत काय लिहिणें. हे विनंती. तुम्ही प्रसंगीं आहा. तरी रा बाळाजी भोसले यांजकडील सनदा होऊ न देणें. भोसले याविसीं तुम्ही आम्हांस वचन दिलें. आण राजश्री नानांनीं प्रसंग केला ते समई तुम्हीच मजकूर करून तो मजकूर राहाविला. आतांही कोणी मजकूर केला तरी तो मजकूर सिधीस पाऊ न देणें. येविसीं तुमच्या भरंवसेयावर बेफिकीर आहों. बहुत काये लिहिणें. हे विनंती (मोर्तबसुद).

(2) Manaji Pawar requested Vaidya Brothers to secure sanads for the Akot district rrom Chhatrapati for him, by often seeing him for the same, Vaidyas were also reminded of their promise to oppose Balaji Bhosle. Manaji was confident that Vaidyas will not fail to support his side, if anybody tried to poison Shahu's cars against him. At this time Vishwanathbhat was at Satara.

No. 3 श्री छ. २७ मोहोरम
पौष व. १४।१६७०
जाने. ६, १७४९

माहाराज श्री बालंभटबावा व विश्वनाथबावा मोकासी
साहेबांचे सेवेसी—

श्रों म्हसाजी पाटील चांदगुडे मौजे काराटी प्रा। सुपे दंडवत. विनंती उपरी. साहेबांपासून निरोप घेऊन आलों ते गावांस सुखरूप पावलों. येथ रा। जयाजी सिंदे यांची रव[1] गौवरून पसरली आहेत. तसनास फार केला आहे. सिवार लुटून नेला. दोन तीन तल पडले. येथ दाणे तयार केले आहेत. त्याची विल्हे करन. आण साहेबांनीं आपलें साकलें वर्तमान येनारा मनुशाबराबर लेहून पाठवित जाण. तेनकरून समाधान होईल. येथ उपद्रव फार लागोतो, तर येक जण मानुस पाठवण. नाहींतर रा मोरोपंतबावास पत्र पाठवण. या दाणे याची काये ते विल्ह करन. रा पंत प्रधान यांनीं मुंजपटीबदल रु।। ७५ पाऊनसे घेतले आहेत. आपण साहेबांपासीं विदित केले आहेत. बहुत कललें पाहिजे, बहुत काये लिहेन हे विनंती. या पत्राचें उत्तर अम्हांस पाठवण. हे विनंती. छ २७ मोहोरम.

खत दान्याबाबत महारापासीं देण. दाणे तयार केले आहेत. खताविगल दाणा देत नाहींत. तर खत महारापासीं देण. अगत्य देण. कललें पाहिजे.

---

१ रव व = रहदारी

(3) Mhasaji Patil Chandagude of Karhati informs Vaidya Brothers that Jayappa Shinde has camped at Karhati and given much trouble to the people. Peshwa Nanasaheb levied and recovered a tax of Rs. 75 as मुंजपटी on the village for thread ceremony of probably Vishwasrao which took place on. 9-3-1749.

No. 4 श्री माघ व. ४।१६७० जानेवारी, १७४९

राजश्री **अप्पाजी सोमवंसी सरलस्कर** गोसावी यासी—

दाा सकलगुणालंकरण अखंडित लक्ष्मी अलंकृत राज्यमान्ये स्नों **मदनसिंग भोंसले** रामराम उपरी मुमा तिसा आर्बैन मया व आलफ तप **गेवराई पा बीड हुजूरून** आम्हांकडे जाहाली आहे त्यास तुम्ही कागद राजश्री **सुलतानजीराव निंबाळकर** यास दिल्हा तो आपणास पावला. छ १७ सफर + ही विनंती.

\+ पुढील मजकूर **मदनसिंगाचे** हातचा.

(4) This a receipt given by Madansing Bhosle to Appaji Somavansi for having received the letter which he had issued to Sultanjirao Nimbalkar to pay the revenue of Gevarai to him. This Madansing, an illegitimate son of Chhatrapati Sambhaji was, it seems, alive upto this year.

No. 5 श्रीभवानी शंकर माघ व. ४।१६१७० जाने. २६, १७४९

राजश्री **सुलतानजीराऊ निंबाळकर** गोसावी यासी—

दाा सकलगुणालंकरण अखंडितलक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्नों **आपाजी सोमवंसी सरलस्कर** रामराम विनंती. उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीय लेखन केलें पाहिजे विशेष. ताा **गेवराई पाा बीड** हुजूरून राजश्री **मदनसिंगबाबा भोंसले** यांजकडे मुकासा जाला आहे, तरी गोसावी यांनीं आपणाकडील आमिलास व जमीदारास ताकीद करून मारनिलेकडील कमाविसदाराकडे अमल सुरळीत येविला पाहिजे. येविशंचिा बोभाट न ये तें करावें राा छ १७ सफर बहुत काय लिहिणें लोभ असो दीजे. सुाा तिसा अर्बैन मया अलफ हे विनंती.

(५) Appaji Somavansi informs Sultanji Nimbalkar that the King has given the Mokasa revenue of Gevarai Prant Beed to Madansing, the illegitimate son of Sambhaji and that he should not obstruct his Kamavisdar to collect its revenue.

No. 6 श्री माघ. व. ७।१६७०
जाने. २१,१७४९

हिशेब खंडेराव कासी न्यायाधीश

५०० विभव संवत्सरे माघ वद्य ७ व्याज दरमाहा दरसदे रु. शा २,

३०० प्रमोद संवत्सरे मार्गसीर शु. १२

(6) Khanderao Kasi Nyayadhish had borrowed Rs. 500 from Vaidyas and returned only Rs. 300 after a year and 10 months.

No. 7 श्री माघ १६७०
फे. १७४९

राजश्री बाळंभट व विस्वनाथभट वैद्य गोसावी यांसी—

द्या सकलगुणअलंकर्णे अखंडितलक्षुमीआलंकृत राजमान्य श्री बुबाजी नाईक कदम नामजाद किले गोपाळदुर्ग रामराम. विनंति उपरी येथील कुशल जाणऊन स्वकीये स्वानंदलेखन करीत असिलें पाहिजे. विशेष. ये जागाचे जोडीसोबत पत्र पाठविलें तें प्रविष्ट होऊन लिहिलें वृत्त साकल्य कळों आलें. फिरोन जोडी आपणापासीं पाठविली आहे तरी दरबारची बोलीचाली व सिर्के यांची गडबड कैसी काये आहे तें साध्यांत बातमी लेहून पाठविली पाहिजे. हुजूर बातमी लेहून पाठवणें असावी, याकरितां सिर्के याकडील व माहाडाकडे फौज उतरणार त्याची व मानाजी आंग्रे आले आहेत त्याची बोलीचाली कैसी काहे तें वृत्त लेहून जोडीची रवानगी अवलंबे केली पाहिजे. बहुत काये लिहिणें. कृपा निरंतर असो दिली पाहिजे + हे विनंति.

+ पुढील मजकूर लेखकाच्या हातचा.

(7) Bubaji Naik Kadam of Gopal Durga writes to Vaidya Brothers, inquiring about Sirke's movements and Manajis conversation with the King and Mahad news.

No. 8 श्री फाल्गुन १६७०
फेब्रुवारी १७४९

राजश्री बाळंभट वैद्य व विश्वनाथभट वैद्य गो. यांसी—

दा। अखंडितलक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्नो॥ महादाजी अनंत व [illegible] नाईक सादर रामराम. विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीय कुशल लेखन केलें पाहिजे. विशेष, आपण पत्र पाठविलें पावोन संतोषावाप्ति जाहाली. दरबारचें वर्तमान साम्रादिकांकडील अधिकोत्तर असेल तें वरचे (वर) यथातथ्य कळावें निमित्यें, मुजरद जोडी पाठवितों. अशास जें दरबारीं होईल तें वरचे (वर) सुचें करावें. आपणास विदित आहे. पूर्वानुबंदास अंतराय न होतां दिवसेंदिवस अभिवृद्धि व्हावी. यामध्यें श्रयस्कर आहे. दरबारीं भरवसा आपला आहे. बहुत काये लिहिणें. लोभ वर्धविला पाहिजे. हे विनंती.

(8) The writers, both officers of fort Govind Gad, request Vaidya brothers to give the political news of the enemies, that may be available at the Satara Court. They sent a pair of messengers for the purpose to them.

No. 9 श्री

रघूजीचा शिक्का व फाल्गून शु. १५।१६७०
मोर्तब अष्टकोनी दुरेघी पत्रावर आहेत. फे. २१, १७४९

राजश्री विसाजी रघुनाथ वकील गोसावी यांसी—

दा। अखण्डितलक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्नों॥ रघोजी भोसले सेनासाहेब सुभा दण्डवत विनंती उपरी. येथलि कुशल जाणोन स्वकीये स्वकुशल लेखन करीत गेलें पाहिजे. विशेष तुम्ही पत्र पाठविलें .प्रविष्ट होऊन लिहिलें वर्तमान कळों आलें. राजश्री त्रिंबकजी बावा भोसले यांची भेटी जाहली. सविस्तर आपणाकडील वर्तमान सांगितलें. ऐसी यासी मागाहून या गोष्टीचा निश्चये होईल, ते लिहोन पाठउ म्हणोन लिहिलें, तरी राजश्री कोन्हेरपंत व राजश्री बन्हाणजी बावा मोहिते व सिवाजी बावा व सदासिव दिक्षित व त्रिंबकजीबावा तुम्ही येकविचारें कर्तव्य तें करून उत्तर सत्वर पाठविणें. यानंतर जाते समयीं तुम्हाकडे येक लक्ष रुपये ऐवज करून दिला आहे, ते हल्लीं राजश्री महन्त बन्सीपुरी बावा गोसावी यांजकडे ठेविले असेत. तरी पत्र पावतांच सदरहू रुपये महन्ताकडे देऊन पावल्याचें कबज महन्ताचें सत्वर पाठवणें. जरूर जाणोन लिहिलें असे. जर आमच्या मनसबीयाचें किंवा आमचें तुम्हांस अवश्य असेल तर आधीं ऐवज महन्ताकडे देऊन कबज सत्वर पाठविणें. पुढें महन्तापासीं कितेक काम आहे हा विचार चित्तांत

आणोन ऐवज आर्धी देओन महन्ताचें कबज सत्वर पाठवणें. यास अनमान कराल तरी तुम्हांस आण असे. कळलें पाहिजे रवाना छ १४ माहे रबिलावल. + हे रुपये कोनेरपंत व बऱ्हाणजीबावाचे मार्फतीनें महन्तास देऊन कबज पाठविणें. बहुत काये लिहिणें. लोभ असूं देणें. हे विनति +

+ मधील मजकूर रघूजीचे हातचा.

(9) The first portion of the letter refers to the question of Shahu adopting a boy from the family of Trimbakji Bhosle of Wavi, incidentally rejecting the question of Raghuji's son, Mudhoji being adopted. Some move of adoption was evidently in contemplation. Trimbakji's son was later on adopted by Ramraja. Raghuji asked Vishwanathbhat to pay without any excuse Rs. one lac to Bunsipuri Gosavi, in the presence of Konerpant and Buranji Mohite and secure a receipt. Shiwajibowa Talkute and Sadashiv Dixit Patankar, were with Konerpant and Barhanjibaba for consultation.

No. 10 श्री १७ रावल

फा. व. ३।११६७०

फेब्रुआरी २४, १७४९

नकल

राजश्री नारो अनंत दिा राजश्री विस्वनाथ वैद्य कर्यात भुगाव प्रांत देवगड गो यासी—

ादा छ अखंडित लक्षुमी आलंकृत्य सदाराजमान्य स्नों साबाजी भोसले दंडवत सूरसन तिसा आर्बैन मया अलफ. कर्यात मजकुरावर येथ सां १८०४ वो चे साली मेजमानी पटी* पांढरीचे रयेतीवर पडली होती, तेव्हां प्रों सालमजकुरी मेजमानी पटी पांढरीचे रयेतीवर टाकून, यायैवजी रसद हजूर पाठवनें, या कामास स्वार आसामी २ दिा. राजश्री त्रिंबकजी राजे यासि, सिवाये खुराख दर आसामीस रुा १८ येक प्रों रुा २८ दोन प्रों, दर रोा देत जाने जानीजे, छ १७ रावल बहुत काये लिहिणें. मोा.

* सैन्याच्या खर्चासाठीं बसविलेला कर, नजराणा, रसद.

(10) Sabaji Bhosle writes to Naro Anant Gadre, agent of Vishwanathbhat at Bhugao, to levy Mejamani Patti

on the villagers living in the town, like the last year. This is a tax for the expenses of the army, also called Rasad or Najarana.

No. 11 श्री २५ रावल.

श्री. फा. व ११।१६७०

शिक्कयांतील मजकूर शंकराजी मार्च ४,१७४९

नारायण

अजम सेखनसरुला किलेदार व कारकून किले मनमोहनगड मोहबत हू.

।।दा। इजत असार अजी चिमणाजी नारायेण सचीव दुवाव, नमस्कार सुहुर.सन तिसा अर्बैन मया अलफ. राजश्री विश्वनाथभट वैद्य माणसेसहवर्तमान धोमास सेवा करावयास जात आहेत, तरी त्यास मांडव घालून देणें व दोघे गडकरी नेहमीं मारानिलें तेथें असतील तोंपावेतों चौकीस देणें. छ. २५ रविलावल पा हुजुर. (मोर्तब–पत्रावधिरयं भाति).

सुरू सुद

(11) This letter also informs that Vishwanathbhat had gone to Dhom in March.

No. 12 श्री फा. शक १६७०

शिक्का अष्टकोनी मार्च सन १७४९

मोर्तब षट्कोनी

अजम बाळंभट वैद्य [1]दाम मोहबत हू

श्री रा जा शाहू च रणी तत्पर सेख नसरूला निरंतर.

।।दा। मोहिबन पनाई मुकलीशान हस्तगावा अजी दिल येकलास सेख नसरुला हवालदार व कारकून किले मनमोहनगड सलाम व नमस्कार विनति सुमा खमसैन मया अलफ मोहिबी. श्रीमंताचीं आज्ञापत्रें किला सादर केलीं व आपलें ही पत्र आलें. तेथें लिहिलें कीं, किले मजकूरच्या दास्तान पैकीं गला ।।. देणें व मौजे बेलंग पैकीं जमीन मला करावयास बिघे ८२५ पचवीस देविली आहे. येणें प्रों श्रीमंतांची आज्ञा जाहाली आहे. त्यास मौजे बेलंगास ताकीद रोखे जमीनी विसीं पण आहेत. गला ही थोडा बहुत धोमास पावता करून थोडा बहुत राहील. त्यास मानसें [2]मोहिबानी रवाना करून गला घेऊन जाणें. ज्यादा काय लिहिणें. हे किताबती. (मोर्तबसुद)

---

१ तुमचा प्रताप कायम राहो. २ ताब्यांतील.

(12) Sekh Nasarula, an officer of Manamohan fort writes to Balambhat Vaidya that arrangement will be made to give you corn from the store at the fort and 25 bighas of land from Velang to me for cultivation. This fort is also called Kelanja and is south of Bhor, opposite Rohideshwar. It was captured by Shivaji in 1674.

No. 13 श्री + रामचंद्र छ. २ रास्वर
चैत्र शु. ४।१६७१
मार्च ११, १७४९

राजश्री विश्वनाथभट वैद्य स्वामी गोसावी यांसी.--

सेवक चिमणाजी नारायेण सचीव नमस्कार सुा तिसा अर्बैन मया अल्फ. देणें दरमाहा मार्गसर्शि मास पैकीं सेटी भोई दिा चिमणाबाई रुपये १४९॥ येकसे साडे येकुणपनास देणें. कबज येकसे साडे चौऱ्याहतरीचें घेणें छ २ यारखर + हे विनंति +

+ मधील मजकूर सचिवांचे हातचा.

(13) Chimnaji Narayan Sachiv asks Vishwanathbhat to pay Rs. 149-8 to Setibhai, the agent of Chimnabai and to get receipt of Rs. 184-8. The widow might be of Sachive's family.

No. 14 छ २ रास्वर
श्री तिसा आर्बैन चैत्र शु. ४।१६७१
(शिक्का) चैत्र । शु. ४।१६७१
मार्च ११, १७४९

० श्री ⌣
श्री शाहुराज
चरणीं तत्परवा
लोजी सालोखे
निरंतर

राजश्री सिवाजी सालोखे ताा मोकंदमानी मोजे खोडद ताा तारगाऊ सुा तिसा आर्बैन मया आलफ. मौजे मजकूर पैकीं देवडीकडे कडबा सुमार १००० येक हजार देविले आसे. पावते करून पावल्याची चिटी पाठऊन देणें. या कामास लोक दिा देवडी चे पा आहे. यांसी रुपये १ येक देणें. लीभ असो दीजे छ २ रारखर. (मोर्तब सुद)

(14) Shiwaji Salokhe orders the Mokadam of Khodad to send 1,000 sheaves of Kadabi fodder for the use of cows

and buffaloes of the Dewadhis, the queens of the King. This letter has the seal and mortab of Salokhe. Shis Salokhe family is related to S. Sakawarbai. They are also called Dubal. They were given the charge of Miraj when Mogals were driven out ftom the place by Shahu in 1939. They are the inhabitants of धुळगांव.

No. 15 श्री छ ४ रावर
चै. शु. ६।१६७१
मार्च १३, १७४९

आज्ञापत्र सरकार दरुनी महाल ता मोकदमानी मौजे खोडद ता तारगांव सुमा तिसा आर्बैन मया आलफ. राजश्री सिवाजी साळोखे यांनीं मौजे मजकुराकडून कडबा सुमार १००० येक हजार सरकारांत गाई व म्हैसीच्या बेगमी देविले असे. तरी देखत आज्ञा कडबा सातारीयासी पाठवून देणें. या कामास संताजी धनवडा व संताजी जगदळा पाा आहे यासी खा १ देविला. देणें जाणिजे छ ४ रविलाखर लेखन सीमा सही—

बार सुरुसुदबार

(15) This is an order of the queen, S. Sakawarbai living in the first Wada, written for the fodder for the milch cattle, to the Mokadam of Khodad. The fodder is to be sent to Satara. The word 'सही' at the end of the letter seems ro be written by the Queen.

---

९ रावरे
No. 16 श्री चै. शु. ११।१६७१
मार्च. १८,१७४९

श्री सर्वोपमायोग्य अखंडित–लक्ष्मी विराजमान राजमान्य राजश्री विश्वनाथ पंडित वैद्य स्वामी गोसावी यासी—

विनंती सेवेसी आज्ञाकार्ये तिमाजी नरसिंह दिवान कृतानेक साष्टांग नमस्कार. उपरी येथलि कुशल जाणोन स्वकीये लेखणाज्ञा करणें. विशेष तुम्ही कृपा करून बहुत दिस पत्रद्वारें वर्तमान लिहून पाठविलें नाहीं, येथून ससअर्बैन

पावलेयाचे कुशल सविस्तर लिहिलें पाहिजे. तेणेंकरून चित्ताचें समाधान होईल. आपण तुमचे स्मरणीं अहरनिसीं असूं. आपणांस तुम्ही चित्तांत विसर पडों न देणें. दुसरे श्रीमंत बाबासाहेबांचाही हेतु स्वार होऊन ससखर्षीस येत आहेत. त्या प्रसंगीं आपणच आहे. लिहावा ऐसा अर्थ नाहीं. बहुत काये लिहिणें हे विनंति.

राा छ. ९ रबिलाखर.

(16) Raghuji was being urgently invited by Raja Shahu to Satara, but he studiously avoided to do so, professing all the while that he was coming. Timajipant writes this letter to Vishwanathbhat from Berar, when Vishwanatbbhat was at Satara, before he was again sent by Shahu to Nagpur, in order to bring Raghuji to Satara, in connection with adoption. It is not known whose Diwangiri Timajipant was doing.

No. 17	श्री	१६ राखर
रघूजीचा शिक्का व		चै. व. ३।१६७१
मोर्तब अष्टकोनी दुरेघी		मार्च २५, १७४९
पत्रावर आहेत.		

राजश्री बाळभट व विश्वनाथभट वैद्य गोसावी यासी—

दाा अखंडितलक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्नों रघोजी भोसले सेनासाहेब सुभा दंडवत विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लेखन करीत असिलें पाहिजे. विशेष तुम्हांकडून सांप्रत पत्र येऊन वर्तमान कळों येत नाहीं, तेणेंकरून चित सापेक्षित असे. तरी सदैव पत्र पाठऊन राजकीय व स्वकीये सविस्तर वर्तमान लेहून संतोषवित असिलें पाहिजे. यानंतर पूर्वी तुम्ही पत्र पाठविलें. तेथें लिहिलें कीं, राजश्री स्वामींनीं राजश्री फत्तेसिंगबावा भोसले यांसी तुळजापूर प्रांतें जावयासाठीं आज्ञा दिल्ही. हे येतात, तुम्ही त्यासुमारें यावें, म्हणोन लिहिलें, त्यावरून उंदरीहून कूच करून व संमत नादेंडावरून गंगातीरें बोधनपर्यंत आलों, तों वर्तमान आलें जें, राजश्री फत्तेसिंगबावा यांचें निघणें सातारीहून जाहलें नाहीं; तथापि पुढें जावें तों नबाब नासरजंग शहरींहून कूच करून साकर-खेडालिया वर आले, वराड प्रांतीहून देवगड प्रांतीं जाणार, म्हणोन दाट खबर, तेथें आपले कबिले मुलेंमाणसें याकरितां जरूर शहरवर येणें लागिलें. याकरितां कूच करून कळंबावर आलों, पैवस्ता बंगालीयासी फौजे रवाना केली. त्याच्या उपरांळीयास फौज रवाना करणें अगत्य. याकरितां चिरंजीव राजश्री साबाजी

भोसले यांसी फौजेनिसी रवाना करून आम्ही शहरवर राहिलों. तांभ्राचा शह टळलियावर जैसें तुम्ही लेहून पाठवाल तदनुसार जो विचार कर्तव्य तो केला जाईल. रा।। छ १६ माहे राखर +बहुत काये लिहिणें. लोभ असो दीजे. हे विनंती. (मोर्तब सुद).

\+ मधील मजकूर रघूजीचे हातचा.

(17) This letter clearly explains the movements of Raghuji, Sabaji Bhosle and of Fatesingh. He could not go to Satara, as desired by him.

No. 18 श्री चै. वा ५।१६७१ मार्च २७, १७४९

राजश्रियाविराजित राजमान्य

राजश्री रामचंद्रपंत स्वामीचे सेवेसी

सेवक तुकोराम व गोपाळ रघुनाथ सां। नमस्कार विनति उपरी. येथील क्षम ता। चैत्रवदी पंचमी मो। नागपूर सुखरूप जाणोन स्वकीये लिहित असिलें पाहिजे. विशेष. बहुत दिवस तुम्हांकडून पत्र येऊन वर्तमान कळत नाहीं. तरी येसें न कीजे. सदैव पत्रीं परामृष केला पाहिजे. यानंतर आम्हांकडील वर्तमान तरी राजश्री वैद्यबावा असताचें रा। चिमणाजीपंती सांगितलेंवरून कळलें असेल. अलीकडील वर्तमान सविस्तर नारोपंत सांगतील त्यावरून कळेल. आज दाहा महिने घर सोडून जाहाले. श्रीमंत निकाल करून देतील म्हणोन भरोसा मानून आजपर्येत राहिलों. परंतु पैशास कोठें दर्शन न जहालें. हालीं श्रीमंत लौकरच सातारीयासी येणार. चैत्र सुध त्रयोदसीचे मुहूर्तें प्रस्तान करून डेरे देऊन राहिले आहेत, आविलंबेच येतील. आम्ही येक दो रोजीं येथून स्वार होऊन मजलदरमजल वैशाख मासीं सातारियासी येतों. भेटीनंतर सविस्तर कळेल. मातुश्री मनूबाई यासि पत्र लि।। आहे तें पावतें कीजे आणि घरीचा परामृष केला पाहिजे. बहुत काये लिहिणें कृपा लोभ असो दीजे. हे विनंती.

सेवक आबाजी बल्लाळ करकरे सां। नमस्कार. विनंती, लि।। परिसिजे. दर्शनांतीं सर्व वृत्त कळेल. लोभ असो दीजे. हे विनंती.

हो। राजश्री चिमणाजीपंत व केसोपंत स्वामीस सां। नमस्कार. विनंती कृपा असो दीजे. हे विनंती.

मो। = मुक्काम.

(18) This paper further explains Raghuji's delay in reaching Satara. It is written by Tukoram Dingankar and Gopal Raghunath from Nagpur to Karkare and supplies the news of the time of the Raghuji's departure and of their own.

No. 19 श्री. चैत्र वा ५।१६७१
मार्च २७, १७४९

श्रीमंत राजश्री **बाळंभटजी ता राजश्री विश्वनाथ भटजी वैद्य** स्वामींचे सेवेसी.

सेवक **तुकोराम** व **गोपाळ रघुनाथ** सां नमस्कार विनंती येथील कुशल ता चैत्र वदी पंचमी मुा **नागपूर** जाणोन स्वकीये कुशल लेखन आज्ञा केली पाहिजे. विशेष. बहुत दिवस जाहाले, आपण गेलियापासून पत्र येऊन कुशल वृत कळत नाहीं, तरी येसें नसावें. सदैव पत्रीं परामृष केला पाहिजे. यानंतरीं आम्हाकडील वर्तमान तरी आजपर्येत **श्रीमंता**समागमेंच आहों; परंतु पैसा प्राप्त न जाहाला. आपण असतां **निरमळेकडे** येवज देतो, यैसें म्हणत. परंतु पैसा येक दिल्हा नाहीं. आजपर्येत वाट पाहिली. हालीं सत्वरच स्वार होऊन येतों. **श्रीमंताही** चैत्र सुध त्रयोदसीचे मुहुर्तें प्रस्ताव करून **सातारीयास्मी** जावयाकारणें डेरे देऊन राहिले आहेत. सत्वरच येतील. त्यासमागमें आम्ही येतों आणि त्यास **वराड** प्रांतें कांहीं दिवस लागतील यैसें आसिलें, तरी आम्ही पुढें निघोन येतों. आम्हांस सर्व प्रकारें भरोसा आपला आहे. आम्ही स्वामींचे म्हणवितां. आमचा अभिमान असो द्यावा, वरकड सविस्तर राजश्री **नारोपंत** सांगतील त्यावरून कळों येईल. आपण वडीलपणें घरीचा परामृष केला पाहिजे. बहुत काय लिहिणें. कृपा केली पाहिजे, हे विनंती.

(19) This letter also explains the attitude of Raghuji Bhosle declining to visit Shahu at Satara, on one excuse or another at this time. Shahu was dying and wished to consult Raghuji on future arrangements of the Maratha raj. This letter is also written by Tukoram and Gopal Raghunath to Vaidya Brothers having the same contents, as those written to Ramchandra Karkarepant on the same date.

No. 20 श्री तिसा आर्बैन छ. २२ रासवर ते ३० जावल
चैत्र व. ९ ते जेष्ट शुा २।१६७१
मार्च ३१ ते मे. ७, १७४९

मुसवदा हिसेब स्वारी **धोम वा विस्वनाथभट** ह्या छ २२ रासवर ता छ ३० जमादिलावल सुा तिसा आर्बैन मया आलफ.

(20) This paper shows that Vishwanathbhat was at Dhom near Wai to perform some Anusthan. There are detailed accounts of expenses of Rs. 3836, which were incurred there, but not printed. This paper is also useful to show that the dates of Mohamedan month used in the Modak Shakawali are misleading and incorrect. In the Shakawali there are only 29 days of Jamadilawal. There is no 30th day of that month as stated in this letter.

No. 21 श्री वैशाख शुा ४।१६७१
एप्रिल ९, १७४९

श्रीमंत राजश्री **बाळंभट व विस्वनाथभट** स्वामीचे सेवेसी.

सेवक **नारो अनंत** कृतानेक साष्टांग नमस्कार. विनंती उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन करावयासी आज्ञा केली पाहिजे. विा, आपले **आज्ञेप्रोा नागपुरीहोन** निघोन **उमरखेडास** आलों. येथूनही निघोन सत्वरेच स्वामीचे सेवेसी येतों. **गोपाळाचो मानवता** वरून हुंडी **संताजी परवतराव** याचे दुकानची आहे तो **साताराची** करून देईल. यैन हुंडी रुपये ११७८ आकरासे आठ्याहतर रुा आहे. कळलें पाहिजे. वरकड वर्तमान भेटीनंतर सविस्तर निवेदन करून. × × राजश्री **रघोजीबावा** चैत्र सुध त्रयोदसोस मुहुर्तें **नागनदीवरी डेरे** देऊन राहिले आहेत. मजल दरमजल **सातारा** येत आहेत. बाो येक तोफ घेतली आहे. **वराडांत** × × कोणता मनसबा होईल तो पाहावा. बहुत काय लिहिणें. वैशाखसुध चतुर्थी. हे विनंती.

राजश्री **रामचंद्रपंत** स्वामीस साष्टांग नमस्कार. विनंती. सविस्तर वर्तमान **भटजीबाबास** लिहिलें आहे. त्यावरून कळेल. आम्हीही लौकरच येतों. **चिरंजीव सौ मथुराबाईस** आणावयाची आहे याजकरितां आठच्यार दिवस गुंता जाहला आहे. कळलें पाहिजे. बहुत काय लिहिणें. लोभ असो दीजे. हे विनंती.

(21) Raghuji's reluctance to visit Satara is further evident in this letter. Naro Anant Gadre writes to Vaidya Brothers from Umarkhed that Rs. 1,178 are sent by a cheque with Gopala, which is in the name of the shop of Santaji Parvatrao. He also communicates Raghuji's plan of visiting Satara.

No. 22 श्री संवत १८०५
बैशाख १६७१
एप्रिल १७४९

अमावसूल बाकी या पोतदारी प्रांत देवगडी
सां। १८०५ बेो। ह्मा छ.

अज	जमा	वसूल	मा। केसो हरी	मा। नारो अनंत	बाकी
मामले रामटेक	२५८८	१७३॥=	०	१७३॥=	८४।=
पा। मालेगांव	१२८	०	०	०	१२८
पा। बोरी	१०५८	९५८	०	९५८	१०८
कर्यात कुही	१००८	०	०	०	१००८
पा। हवेली मोहेगांव	२४१८	२२०८	१००	१२०	२१८
पा। खाप	८९८	७०॥-॥।	४०८	३०॥-॥।	१८।=॥
हलदगांव	२०८	१६।=	१६।=	०	३॥=
पा। पाटणसावंगी	१३५८	१४३८	१३१८	०	४८
मौ। तारनेबोरगांव	१३८	०	०	०	१३८
किले अमरावती	१७३८	१५५८	०	१५५८	१८८
प्राने हिगने	९३८	०	०	०	९३८
सावरगांव	६८	०	०	०	६८
ताा। गावगना	१९८८	१६८८=	०	१६८८=	२९॥=
पा। कलंबेस्वर	२८३८	२९०॥=॥	०	२९०॥=॥	०
प्रा। केलवद	१०१८	१००८	०	१००८	१८
मामले भागडूर	७१७८	७१३।-॥	३४१८	३७२।-॥	३॥=॥
प्रा। कोढाळी वसुली जमा	१७॥=	१७॥=	०	१७॥=	०
मौ। डोंगरकोवद वसूल जमा	५॥=	५॥=	५॥=	०	०
पांढुरन वसुली जमा	५८	५८	०	५८	०
प्राने सासनेर वसूल	६५८	६५८	०	६५८	०
जमा	२६३७॥	२२२७ा≡॥।	६३४।	१५९३८≡॥	४१७ा॥-॥।

पाजील कलंबे वरापैकीं ७॥=॥

२६४५।=॥	२२२७।≈॥	६२४।	१५९३८≈॥।	४१७॥=॥।

या सिवाय रोजमरा.

२।=	मामले भागवुर	४८≡	प्रा कळंबेस्वर
८॥=॥।	प्रा अमरावती	·।·	मोहेगांव हवेली
१८	प्रा केळवद	१८	किले भाजार
		·।	प्रा रामटेक
१२।·॥।		५॥≡	

१७॥≡॥।

पूर्ण रुपयापुढील आळीं हें एक चिन्ह असून आळयाचें आरंभींचें वाटोळें पूज्य सबंध नाहीं. तसा टाइप नाहीं म्हणून त्याऐवजीं आळें वापरलें आहे.

(22) Raghuji Bhosle had givan to Vaidya Brothers the Potadari Share of Revenue of the villages. It is usually 2 per cent of the revenue. But sometimes it was reduced by Raghuji to 1 per cent. This letter contains the names of the villages in Deogad Disrrict from which the Potadari cess was recovered by the Vaidyas. The table gives the details of the revenue collected with the names of the Vaidya's clerks who were appointed for the recovery and also the balances to be recovered. The actual letter gives some new information about the manner of writing the figures and some mathematical signs used at that time to denote the whole rupees and annas.

No. 23 श्री वै. व. ५।१६७१

एप्रिल २६, १७४९

राजश्रियाविराजित राजमान्य राजश्री गोविंदपंत दादाजी स्वामी गोसावी यासी.

पो रंगो रघुनाथ कृतानेक नमस्कार विनति उपरी. येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लेखन केलें पाहिजे. विशेष. आपण मकसुदाबादेहून नागपुरास

आलेत, म्हणोन काशीक्षेत्रांतच ऐकिलें, त्यावरून बहुत संतोश जाला. आम्ही देशास आलियावरी अपलेंही येणें होईल, म्हणजे दर्शनाचा लाभ होऊन परस्परें वर्तमान अवगत होईल, हा बेत बहुत होता; परंतु आपलें येणें न जालें. या उपर आपलें अगमन कधीं होणार, भेटीचा लाभ कैसा होईल तें ल्याहावें. मातुश्री मामीच्या व घरीं, सर्वांचे भेटीस द्वादश वर्षें होत आलीं, पुढें भेट घेतां येणार नाहीं. येक वेळ इकडे येऊन सर्वांस दर्शनाचा लाभ देऊन मागती जावयाचें तरी जावें. कोण्हे गोष्टीची आशंका न घ्यावी. केवल संपदेवर दृष्टी देऊन कुटुंबाची अनस्था करावी हें उत्तम नाहीं. संपदा घेऊन यावें, हा अभिमान न धरावा. समई जैसें ईश्वर ठेवील तैसें राहोन संतोश मानून राहावें. विशेष ल्याहावें तरी आपणास सर्व अर्थ कळतच आहे. अनमान सहसा न करावा. बहुत काये लिहिणें. कृपा असो दीजे. हे विनति. आमचें वर्तमान ता। वैशाख बहुल पंचमी सौम्यवासरपर्यंत येथास्थित असे. चिंता न करावी. सर्वदा पत्रीं कुशलार्थ लेहून परामर्ष करीत असावें. हे विनति.

(23) How several servants of Raghuji Bhosle were engaged in the affairs of Bengal is well explained in this letter. It was a hazardous enterprise.

No. 24.

३ जमादिलाखर
श्रीरामोजयती
जेष्ट शु। ४।१६७१
मे ९, १७४९

श्रीमंत राजश्री पंतप्रधान स्वामीचे सेवेसी.

सें॥ खंडोजी गोगवले हवालदार महाल भांडारग्रह दंडवत. विनंती उपरी. या येवज राजश्री स्वामींनीं खर्चास पंचवीस हजार मागितले, त्यांपैकीं बाकी पंधरा हजार पैकीं देणें राजश्री बाळंभट वैद्य व विश्वनाथभट वैद्य रुपये ३७९॥। तीनसे पावणेऐसी देणें. छ ३ माहे जमादिलाखर सु॥ तिसा आर्बैन मया आलफ हे विनंती.

बार

(24) Khandoji Gogawale, the treasury officer of harem, requests the Peshwa to pay Rs. 379-12 to Vaidya Brothers out of Rs. 15,000 which the Peshva was to pay to Shahu Chhatrapati.

No. 25 ३ जाखर

श्री

जेष्ठ शु. ४।१६७१

मे ९, १७४९

राजश्री विसाजी रघुनाथें वकील गोसावी यासी :—

श्रो॥ रघोजी भोसले सेनासाहेबसुभा दंडवत सुा खमसैन मया आलफ. राजश्री महंत बनसीपुरी बावांनीं तुम्हांकडून येवज देविला पैकीं

२०० तांबोली लाडाई
५० बागवान
१०० लोणारी
१०० मजूर
५० बुरूड व पखाली
५००

येकून रुा पाचसे देविले असत देणें. छ. ३ जमादिलाकर बहुत काये लिहिणे हे विनति. (मोर्तबसुद)

लिखितं कृष्णाजी तानदेव सदरहू मजुरयापैकीं रुा संभर भरून पावले.

(25) This receipt is given, to Vishwanathbhat Vaidya, by Krishnaji Tanadeo Sathe, of Burambad for Rs. 100, received for the remuneration of the labourers, as settled by Hansapuri Gosavi.

No. 26 श्री ६ जाखर

जेष्ठ. शु. ७।८।१६७१

मे १२, १७४९

वेदमूर्ति राजश्री विसोबा वैद्य गोसावी यासि.

श्रो॥ आबाजी राजे माहाडिक दंडवत सुा खमसैन मया आलफ. श्रीमंत रा॥ रघोजी बावांनीं रुपये ४००० च्यारी हजार तुम्हांकडे देविले, ते सदरहू रुा आपणास पावले. छ ६ जमादिलाकर + सही.

+ हीं महाडिकानें स्वतः लिहिलेलीं अक्षरें होत.

(26) Abaji Raje Mahadik has acknowledged receipt of Rs. 4,000 paid by Vishwanathbhat on behalf of Raghuji Bhosle.

No. 27 श्रीशंकर २६ जाखर
जेष्ठ व. १३ शके १६७१
जून २, १७४९

राजश्री **विश्वनाथ भट वैद्य** स्वामी गोसावी यासी :—

सेवक **विसाजी गोविंद** सां नमस्कार. विनंती उपरी. राजश्री **स्वामींनीं** रा **रघोजी भोसले** यांसी आणावयासी पाठविले होते, त्यास खर्चाबद्दल रुपये २००० दोन हजार देविले, ते हुजूर पोत्यांतून तुम्हाकडे देविले, ते सदरहू रुपये दोन हजार भरून पावलों. कबज लेहून दिल्हे. सही सुा खमसैन मया आलफ. छ. २६ माहे जमादिलाखर

(27) Visaji Govind Gore passes a receipt of Rs. 2,000, to Vishwanathbhat Vaidya, which he had to spend for the expenses of travel &c. He was sent by Raja Shahu to Nagpur to bring Raghuji Bhosle to Satara

---

No. 28 श्री+शंकर २८ जाखर
जेष्ठ व. १४।१६७१
जून ३, १७४९

कबज वसूलबाा **विसाजी रघुनाथ वैद्य** सुा खमसैन मया आलफ. कारणें कबज लिहून दिल्हे ऐसें जें. आम्हास राजश्री **रघोजी भो** सेनासाहेब-सुभा यास आणावयास सालमारीं पाठविलें होतें, तेव्हां खर्चास रुपये ३००० तीन हजार देविले ते ऐवज मो मारनिले खासगी वगैरे रुपये पनास हजारांचे ऐवजीं देविले, ते भरून पावलों. छ २८ जमादिलाखर हें कबज लिहिलें + सही

बीा **लक्षुमण बलाल**

+ पुढील मजकूर **विश्वनाथभटांच्या** हातचा.

(28) Vishwanathbhat gave a receipt, to Chhatrapati, of Rs. 3,000 paid to him for the expenses, incurred for going to Nagpur, in order to bring Raghuji Bhosle to Satara, and also of Rs. fifty thousands returned to him as debt. The receipt is written by Laxman Ballal Joshi and signed at the end by Vishwanathbhat by the word सही only.

No. 29 श्री+शंकर

२८ जाखर

जेष्ठ व. १४।१६७१

जून ३, १७४९

कबज वसूलचा **बाळंभट** व **विश्वनाथभट वैद्य** सुा खमसैन मया आलफ. कारणें कबज लिहून दिल्हें येसें जें, सरकारांतून अनुष्ठान **आचरे** येथील यैवजी राजश्री **सेनासाहेबसुभा** यांजकडून सनतिसा आर्बैन छ २१ साबांनीं रुपये २४४१ चोविसे येकेचाळीस वरात दिल्ही होती, तो यैवज हल्लीं बा। यैवज राजश्री **रघोजी मो** खासगी वगैरे रु।. पनास हजार पैकीं देविला तो भरून पावलों. छ २८ माहे जमादिलाखर हें कबज लिहिलें + सही.

बी। लक्षुमण बलाल

+ पुढील मजकूर **विश्वनाथभटांच्या** हातचा.

(29) Vishwanathbhat had performed Anusthan at Achre for Shahu. This receipt of Rs. 2,441 is for the expenses of the Anusthan. This sum was paid through Raghuji Bhosle who showed the payment in the accounts of Vishwanathbhat who had agreed to advance the amount of Rs. 50,000 to him.

No. 30 श्री+शंकर २८ जाखर

जेष्ठ व. १४।१६७१

जून ३, १७४९

कबज वसूलचा **बाळंभट** व **विश्वनाथभट वैद्य** सुा खमसैन मया आलफ. कारणे कबज लिहून दिल्हे यैसेजें, पेसजी आम्हांस राजश्री **रघोजी** भो। यांजकडे हतरोखे देऊन खर्चास वेतनांत वगैरे देविले होते, त्यायैवजीं हालीं राजश्री **रघोजी** भो। **सेनासाहेबसुभा** यैवज खाजगी वगैरे रुपये पनास हजार पैकीं रुपये २६०३। सविससें सवातीन देविले, ते भरून पावलों. छ २८ जमादिलाखर. हें कबज लिहिलें + सही.

बी। लक्षुमण बलाल

+ पुढील मजकूर **विश्वनाथभटांच्या** हातचा.

(30) This receipt by Vishwanathbhat shows that he had agreed to pay Rs. 50,000 to Raghuji as debt.

No. 31 श्री+शंकर २८ जाखर

जेष्ट वद्य १४।१६७१

जून ३, १७४९

कबज वसूलबा बालंभट व विश्वनाथ भट वैद्य सुा खमसेन मया आलफ. कारणें कबज लिहून दिल्हे ऐसे जें, आमचें कर्ज सरकारांत होतें. ते ऐवज राजश्री रघोजी भोसला सेनासाहेबसुभा ऐवज खासगी वगैरे रुपये पनास हजार पैकीं रा १५९३ पंधरासे त्र्याणव देविले, ते भरून पावलों. छ २८ जमादिलाखर हें कबज लिहिलें + सही.

बी लक्षुमण बलाल

+ पुढील मजकूर विश्वनाथभटांच्या हातचा.

(31) This receipt indicates that Vishwanathbhat had to receive his debt of Rs. 1593 from Shahu, who asked Raghuji to pay it. Raghuji's accounts show that this sum was paid by him to Vishwanathbhat.

No. 32 श्री छ. १ शाबान

श्रा. शु. २।१६७१

जुलै ५, १७४९

१/२

फेरिस्त कागद रा बाो राजश्री विश्वनाथभट वैद्य सुा खमसैन मया अलफ छ १ शाबान श्रावण मास.

१ योगोजी देशमुख बाा खत नावें हैबतराव व फकीरजी देशमुख पाा मांने प्रां वराड शके १६६९ प्रभवनाम सवछरे आस्वीन वद्य ८ साडे तीन महिन्या निमे, पुढें साडेतीन महिन्या निमे, मुा माहे व्याज दरसदे रा २. छ २१ सवाल. खत असल दिलें. खत हालीं मुधोजी भोो.

६ रघोजी भोा बाा खतें बाा नकला

५००० शके १६६९ प्रभव सवछरे मार्गसीर वद्य ३ व्याज दर २

८५०० फलगुन वद्य १ प्रभव व्याज दर २

१३०५९॥ मार्गसीर वद्य १ प्रभव व्याज दर २

३६०० राजश्री स्वामींनीं अनुष्ठान आचरे यासी देविले, तो ऐवज देऊं म्हणऊन कागद छ ४ जालखर.

येणे नकला

४